

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Komparace bankovních účtů u vybraných obchodních bank v České republice se zaměřením na spořicí účty

Blanka Rosáková

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Blanka Rosáková

Provoz a ekonomika

Název práce

Komparace bankovních účtů u vybraných obchodních bank v České republice se zaměřením na spořicí účty

Název anglicky

Comparison of bank accounts of selected commercial banks in the Czech Republic with a focus on saving accounts

---

Cíle práce

Cílem práce bude porovnat spořicí účty u vybraných bank v České republice podle určitých kritérií (např. úrok, možnost výběru, atd.) a zjistit tak nejvýhodnější produkt.

Metodika

Opatřit a prostudovat literaturu, vypracovat literární rešerši (konzultace),

navštívit pobočky vybraných bank v ČR a získat podklady pro analytickou část (srovnání spořicíh účtů), srovnat spořicí účty na základě získaných podkladů a informací, na základě srovnání určit nejvýhodnější spořicí účet /banku a

uvést modelový příklad úročení spořicího účtu u vybrané banky.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

banka, úrok, sazba, platba, spořicí, výběr, peněžní prostředky, poplatky

---

Doporučené zdroje informací

DVOŘÁK, Petr. Bankovníctví. Vyd. 3. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. ISBN 80-7079-585-9

PAVLÁT, Vladislav. Centrální bankovníctví. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2004.

ISBN 80-8675-429-4

POLOUČEK, Stanislav. Bankovníctví. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2006, ISBN 80-717-9462-7

PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. Komerční bankovníctví v České republice. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009.

ISBN 978-80-245-1180-1

ŠENKÝŘOVÁ, B., a kol. Bankovníctví I. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-464-9

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Michal Steininger, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Komparace bankovních účtů u vybraných obchodních bank v České republice se zaměřením na spořicí účty" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 16. 3. 2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu této práce Ing. Michalu Steiningerovi, Ph.D za jeho odborný dohled, cenné rady a čas věnovaný konzultacím. Dále bych chtěla poděkovat své konzultantce Ing. Tereze Horákové za její vstřícný přístup a odborné rady.

Komparace bankovních účtů u vybraných obchodních bank v České republice se zaměřením na spořicí účty

---

Comparison of bank accounts of selected commercial banks in the Czech Republic with a focus on saving accounts

Souhrn

Cílem práce je porovnat spořicí účty u vybraných bank v České republice podle určitých kritérií (např. výše úrokové sazby) a zjistit tak nejvýhodnější produkt.

Teoretická část je věnována problematice bankovníctví, popisu jeho celkového vývoje od počátku po současnost. Dále se tato část obecně zabývá bankovní soustavou v České republice. Nedílnou součástí je i charakteristika bankovních produktů, jakými jsou různé typy účtů a služby k nim poskytované.

Praktická část je zaměřena na analýzu jednotlivých spořicíh účtů u vybraných bank v České republice na základě předem určených kritérií (výše úrokové sazby, poplatky za provedené transakce) pomocí ekonomicko-matematických metod. Porovnávané banky jsou Česká spořitelna, a.s., ING Bank a mBank.

Z provedených analýz vyplývá, že nejlepší spořicí produkt vybraných bank je spořicí účet od České spořitelny, nejlepší webové stránky má ING Bank, a na základě případové studie vyšel jako nejlépe úročný spořicí účet eMax+ od mBank.

Summary

The aim of this work is comparing of saving accounts of selected commercial banks in the Czech Republic according to specific criteria (e. g. interest rate) and find out the best product.

The theoretic part deal with a issue of banking, describe its total development, from the beginning to the present. Furthermore this part generally present the banking system of the Czech Republic. Characteristic of banking products, such as various types of accounts and services provided by them, forms the integral part of the text.

The practical part is directed to the analysis of particular saving accounts of selected banks in the Czech Republic on the basis of predetermined criteria (interest rate, fees for specified transactions) using the economical-matematical methods. Compared banks are Česká spořitelna, a.s., ING Bank and mBank.

The performed analysis showed, that the best saving product of selected banks is saving account of Česká spořitelna, the best website has ING Bank and on the basis of case study the best interest-bearing account is eMax+ by mBank.

Klíčová slova: banka, úrok, sazba, platba, spořicí, výběr, peněžní prostředky, poplatky

Keywords: bank, interest, rate, payment, saving, cashout, finances, charges

Obsah

1	Úvod	5
2	Cíl a metodika práce	6
2.1	Cíl práce	6
2.2	Metodika práce	6
3	Teoretická východiska	10
3.1	Historie bankovníctví	10
3.2	Vývoj bankovníctví v českých zemích	10
3.3	Bankovní soustava České republiky	14
3.3.1	Centrální banka	15
3.3.2	Obchodní banky	15
3.4	Bankovní licence	18
3.5	Nebankovní sektor	19
3.6	Spořicí účet	20
3.6.1	Přímé bankovníctví	21
3.6.2	Platební karta	23
3.6.3	Úrok	24
3.7	Běžný účet	24
3.8	Termínovaný vklad	27
3.9	Vkladní knížka	28
4	Analytická část	29
4.1	Analýza spořicíh účtů u vybraných bank v České republice	29
4.1.1	Spořicí účet České spořitelny	30
4.1.2	Spořicí účet ING Konto	31
4.1.3	Spořicí účet mBank (eMax)	31

4.1.4	Spořicí účet mBank (eMax+).....	32
4.1.5	Srovnání vybraných bank z hlediska jejich internetových stránek.....	36
4.1.6	Četnost určených kritérií pro srovnání bank podle respondentů	41
4.1.7	Závěrečné srovnání vybraných spořicíh účtů.....	43
4.1.8	Vyhodnocení jednotlivých spořicíh účtů	46
4.2	Případová studie – Úročení spořicíh účtů u vybraných bank.....	48
4.2.1	mBank.....	48
4.2.2	ING Bank.....	49
4.2.3	Česká spořitelna, a.s.....	50
5	Závěr.....	52
6	Seznam tabulek.....	54
7	Seznam grafů	54
8	Seznam zdrojů	55
9	Seznam příloh.....	57

Seznam zkratk

A. S. – Akciová společnost

ČS – Česká spořitelna

ČNB – Česká národní banka

KB – Komerční banka

GE MB – GE Money Bank

P. A. – Per annum (ročně)

S. A. – Societé anonyme (z francouzštiny: „akciová společnost“)

1 Úvod

V dnešní době se v České republice nachází nespočetné množství bankovních institucí. Všechny tyto instituce nabízejí základní bankovní služby, kterými jsou například vedení bankovního účtu, vkladní knížky, platební karty nebo peněžní úvěry. Ne každá banka však poskytuje nabídku vyhovující poptávce. Některé z nich mají nízký poplatek za výběr z bankomatu, jiné nízký úrok při poskytování úvěru, další zase možnost využití kontokorentu. Před výběrem určité banky je tedy nutné prostudovat veškeré výhody a nevýhody požadované služby, neboť jinou představu o bankovních službách má student, právnická osoba a jinou soukromá fyzická osoba.

Tato práce se zabývá produktem spořicí účet jakožto jedním z nejvýznamnějších bankovních produktů.

Teoretická část je zaměřena na historii bankovníctví, jeho vývoj a obecnou charakteristiku bankovní soustavy v České republice. Dále jsou v této části vymezeny typy bankovních účtů, především produkt spořicí účet, kterému je věnována praktická část. V neposlední řadě jsou v této části charakterizovány poskytované služby k bankovním účtům, jako jsou platební karty nebo elektronické bankovníctví, které jsou dnes nedílnou součástí života většiny klientů, neboť šetří jejich čas a klienti tak mají možnost své bankovní účty ovládat z pohodlí domova prostřednictvím internetu nebo mobilního telefonu.

Praktická část se zabývá srovnáním jednotlivých spořicí účtů u vybraných bank v České republice z různých hledisek, jako je výše úrokové sazby, poplatky za transakce s účty spojené, internetové nebo mobilní bankovníctví. Neméně důležité hledisko je i dostupnost bankovních poboček v místě bydliště klienta. Jedná se o srovnání spořicí účtů u České spořitelny, ING Bank a mBank.

Vybrané banky mají rozdílný způsob úročení. ING Bank a Česká spořitelna úročí spořicí účty měsíčně. Oproti tomu mBank jako jediná z uvedených úročí vklady na spořicí účtech klientů denně. Proto je důležité poukázat na rozdílné úročení jednotlivých spořicí účtů pomocí případové studie, ve které jsou uvedeny výpočty za určitá časová období.

Každá banka má své výhody a nevýhody, záleží tedy na každém potenciálním klientovi, jaké hledisko upřednostní, a kterou banku zvolí.

2 Cíl a metodika práce

2.1 Cíl práce

Cílem práce je porovnat spořicí účty u vybraných bank v České republice podle určitých kritérií (výše úrokové sazby, možnost výběru, poplatky) a zjistit tak nejvýhodnější produkt.

2.2 Metodika práce

V teoretické části je stručná charakteristika bankovníhonictví v České republice, jeho vývoj od počátku do současnosti a obecná charakteristika bankovní soustavy České republiky. Důležitou součástí této části je rozlišení pojmů centrální banka a banky obchodní. Dále jsou v této části vymezeny typy bankovních účtů, spořicí účty a služby k nim poskytované. Mezi tyto služby se řadí platební karty, kontokorent a elektronické bankovníctví. V neposlední řadě se teoretická část zabývá druhy bankovních účtů, především spořicími účty, kterým se dále věnuje analytická část.

Praktická část byla vytvořena na základě vypracovaného dotazníku. Dotazníkové šetření proběhlo v Kralupech nad Vltavou. Celkem mu bylo podrobena 100 respondentů bez ohledu na jejich věkovou kategorii z důvodu objektivnosti obchodních bank v oblasti spoření.

Vyhodnocením dotazníkového šetření byla zjištěna četnost využití obchodních bank dotazovanými respondenty. Na základě této četnosti byl sestrojen výsečový graf vyjádřený procentuálně. Pomocí výsečového grafu byly vybrány tři nejvíce využívané banky, kterými se analýza dále zabývá. Jedná se tedy o srovnání spořicího účtu u České spořitelny, ING Bank a mBank.

Dále je v praktické části nutné zmínit stručnou charakteristiku jednotlivých obchodních bank. Zároveň je třeba charakterizovat spořicí produkty těchto bank na základě podrobného prostudování smluvních podmínek. Vzhledem k početnosti druhů spořicího účtu u mBank je potřebné vybrat ten výhodnější. Tento výběr byl proveden na základě předem určených kritérií, pomocí metody bodování s váhami.

Bodovací metoda je založena na principu bodování jednotlivých hodnocených objektů v rámci zvolených kritérií. Stanoví se bodová stupnice (v tomto případě 1-5 bodů) a postupně jsou body udělovány daným kritériím, přičemž nejvíce bodů získá nejlépe

hodnocený spořicí účet v daném kritériu a nejméně, tedy 1, získá nejhůře hodnocený spořicí účet v daném kritériu. Váhy kritérií se zde určí procentuelně v závislosti na četnosti odpovědí u jednotlivých kritérií. (ŠUBRT, 2011)

Další analýza je provedena na základě internetových stránek jednotlivých bank. Jednotlivé internetové stránky bank byly hodnoceny na základě zvolených kritérií. Pro toto porovnání byla použita již zmíněná metoda bodování s váhami v bodovém rozmezí 1-5 bodů. Váhy kritérií jsou zde stanoveny pomocí Saatyho metody.

Saatyho metoda spočívá v určení preferencí k jednotlivým kritériím, které jsou zapsány do tzv. Saatyho matice. Tato matice je tvořena řádky (i) a sloupci (j), přičemž v řádcích i sloupcích jsou uvedena ta samá kritéria. Z tohoto důvodu musí být na celé diagonále této matice hodnoty 1. Do matice jsou postupně vpisovány hodnoty v závislosti na bodové stupnici, která je v tomto případě 1-9, pouze liché, z důvodu zřetelnějšího rozdílu, přičemž blíže k jedné jsou rovnocenné nebo slabě preferované, blíže k devíti jsou silně nebo absolutně preferované. Pokud je jedno kritérium preferovanější před druhým, do políčka $i_m j_n$ v daném řádku je vepsána hodnota dle stupně preference, do políčka $i_n j_m$ je vepsána hodnota převrácená, tedy ve tvaru $1/\text{udaná preference}$. Saatyho matice by měla být formálně správně, což znamená, že musí být provedeno ověření konzistence, přičemž index konzistence nesmí být vyšší než 0,1. Pokud je matice formálně správně, je možné vypočítat geometrický průměr, a to vždy ze všech přidělených hodnot v daném řádku. Váha kritéria je poté vyjádřena jako poměr geometrického průměru daného kritéria vůči sumě geometrických průměrů. Součet vah kritérií musí být roven jedné. (JABLONSKÝ, 2007)

Dále je možná aplikace metody bodování s váhami, která určí nejvýhodnější účet z hlediska internetových stránek. Z důvodu neobjektivnosti tohoto porovnání je však nutné provést analýzu spořicíh účtů i z dalších hledisek.

Závěrečné celkové srovnání již zmíněných bankovních produktů je provedeno na základě předem určených kritériích vyplývajících z dotazníku. Tato kritéria mají pro každého klienta jiný význam, jsou jim tedy uděleny hodnoty, tzv. váhy kritérií, v závislosti na počtu využití respondenty, vyjádřené v procentech.

Zvolená kritéria určených spořicíh účtů byla zpracována do jednotné tabulky pro lepší přehlednost. Následně jim byly přiděleny jednotlivé váhy kritérií. Tyto údaje byly převedeny na číselné hodnoty, aby bylo možné provést metodu pořadí s váhami.

Metoda pořadí seřadí hodnocené objekty, v tomto případě spořicí účty, od nejlepšího po nejhorší, přičemž nejlepe hodnocenému spořicímu účtu v daném kritériu je uděleno pořadí, neboli hodnota 1, nejhoršímu pořadí dle počtu hodnocených spořicích účtů, v tomto případě hodnota 3. Shodnost dvou a více spořicích účtů v daném kritériu je vyřešena vždy průměrem dvou a více hodnot pořadí. Pro možnou aplikaci metody pořadí s váhami je nutné stanovit váhy kritérií. Váhy kritérií jsou stanoveny podle důležitosti jednotlivých kritérií. Hodnoty těchto vah se udělují v rozmezí od 0,001 až do 0,999, přičemž jejich celkový součet musí mít vždy hodnotu 1. (ŠUBRT, 2011)

Po vypracování finální tabulky je možné aplikovat metodu pořadí s váhami. Byly propočteny všechny hodnoty u kritérií jednotlivých spořicích účtů s váhami daných kritérií. Následně byl proveden vždy celkový součet vypočtených hodnot u vybraných spořicích účtů. Na základě metody pořadí s váhami byl zvolen nejvýhodnější spořicí účet, tedy účet, u kterého byl celkový součet vypočtených hodnot nejnižší.

V závěru práce je uvedena případová studie, která poukazuje na rozdílnost naspořených částek u vybraných bank vzhledem k odlišnému způsobu úročení. Základem této studie je vzorec pro složené úrokování, pomocí kterého jsou vypočteny jednotlivé naspořené částky pro daná časová období. Při výpočtech není zohledňována inflace, ani žádné další aspekty ovlivňující kupní sílu peněz.

Složené úrokování se používá, pokud je doba úročení delší než 1 rok, nebo pokud další následující částka vychází z předchozí vypočtené částky. Nejběžnějším příkladem je právě úročení spořicího účtu. Jedná se o tzv. posloupnosti, neboť se dá říci, že úrok počítaný na konci druhého období zahrnuje i úrok za první úrokovací období (Synek, 2011), neboli:

$$1. \text{ rok} \quad K_1 = K_0 * (1+i)$$

$$2. \text{ rok} \quad K_2 = K_1 * (1+i) = K_0 * (1+i) * (1+i) \Rightarrow K_2 = K_0 * (1+i)^2$$

Obecně lze tento vztah vyjádřit tedy:

$$K_n = K_0 * (1+i)^n$$

Pokud je perioda pro úročení kratší než 1 rok, používá se obecný vzorec:

$$K_n = K_0 * [1 + (i/m)]^{(m*n)}$$

Kde K_n je částka na konci úrokovacího období, n je počet let úročeni, K_0 je počáteční vklad, i je roční úroková sazba v setinném tvaru, $(1+i)^n$ je složený úročitel a m je počet úrokovacích období v jednom roce.

Pro zjištění naspořených částek lze použít i druhý způsob výpočtu pomocí přepočteného úročitele, který je přesnější. Po propočtení druhým způsobem by částky vycházely o něco málo vyšší, avšak vzhledem k tomu, že je vzorec pro složené úrokování použit u všech výpočtů shodný, odchylky u jednotlivých spořicíh účtů by vyšly stejně, jako kdyby byl použit vzorec s přepočteným úročitelem. Z tohoto důvodu byl použit pouze jednodušší vzorec pro složené úrokování.

3 Teoretická východiska

3.1 Historie bankovníctví

Počátky bankovníctví sahají až do starého Egypta, antického Řecka, Babylonu a Asýrie již v dobách před našim letopočtem. První podoby bank se začínají objevovat zároveň se vznikem měny a následně dochází k prvním půjčkám, to má za následek rozvoj bankovníctví. Ve starém Řecku vzniká speciální zaměstnání, které se zabývá zkoušením mincí. Také starověký Řím se zabývá směnou poukázek za drahé kovy. Současně s výrobou mincí a peněžních poukázek vzniká služba úschovy měny nebo její zapůjčení za určitý obnos. V Evropě, především v Itálii, vznikají obchodní centra, kde se shromažďují mince z různých zemí, se kterými směnárníci dále disponují. Současně s obchodními centry vznikají první obchodní společnosti, pomocí kterých dochází k vyrovnávání finančních závazků mezi společníky. Další zemí, kde se bankovníctví rozvíjelo, byla Anglie. Zdejší zlatníci se zabývali bezpečnou úschovou zlata a ostatních cenností, jednalo se tedy o komerční bankovníctví. Uschované zlato bylo zpět vydáváno zlatníkem majiteli po předložení stvrzenky o zaplacení poplatku. V evropském bankovníctví byla nejdůležitějším představitelem dynastie Rothschildů. Za jejich působení došlo k největšímu rozvoji peněžní oblasti 18. a 19. století. (Junior Achievement, [online], [cit. 2014-03-23])

3.2 Vývoj bankovníctví v českých zemích

Na území dnešní České republiky se bankovníctví vyvíjelo téměř stejně s evropským bankovníctvím. Zmínky o prvním bankovníctví v českých zemích pochází již z 11. století, kdy se začíná objevovat směnárenský obchod. V této době však panovníci neměli dostatek vlastních finančních prostředků pro uspokojení vlastních potřeb, a proto si peníze půjčovali u obchodníků. Obchodníci, od kterých si panovníci peníze půjčovali, byli převážně cizinci, málokdy tuzemci židovského původu, a jen výjimečně dokázali své zapůjčené peníze získat zpět. Pokud panovníci neměli dostatek prostředků k navrácení zapůjčené částky, zbavovali se obchodníků, tzn. svých věřitelů za pomoci své moci. (Polouček, 2013)

Půjčky od obchodníků využívali poslední Přemyslovci a poté především Lucemburkové. Za doby vlády Lucemburků došlo k výraznému pokroku v oblasti finančního života, začínají se objevovat znaky specifikující pozdější bankovní operace. Z rodu Lucemburků

půjček od obchodníků využíval například Jan Lucemburský, později Karel IV. Z důvodu křesťanské víry převážně většiny obchodníků by byl hřích přijmout za tuto službu odměnu (později tzv. úrok). Úrok za poskytnutí půjčky panovníkům proto vybírali pouze nekřesťané, tedy převážně židovští obchodníci. Na přelomu 17. a 18. století dochází ke spojení jednoduchých bankovních operací s obchodními činnostmi. Tento stav však nastává v našich zemích přibližně o 150 let později, než ve vyspělé Evropě. Zmínka o prvním soukromém bankovním domu, který se nacházel na českém území v Brně, pochází z roku 1751. Bankovní dům měl za úkol zajistit finanční potřeby textilních manufaktur, které se nacházely na území Brna. Z toho důvodu byl tento dům spojen s komoditní neboli textilní burzou. (Šenkýřová, 2002)

V roce 1706 byla založena první skutečná banka v Rakousku, která nesla název Vídeňská městská banka (v překladu Wienerstadt Bank). Hlavní náplní Vídeňské městské banky byla správa státních financí. Další banka založena na území Vídně byla roku 1816 Privilegovaná rakouská národní banka. Vznikla na základě Stadionovy reformy a jejím hlavním cílem bylo realizovat finančně reformní záměry Stadionova ministerstva. (Šenkýřová, 2002)

První banky se na českém území začínaly objevovat v 1. polovině 19. století. Roku 1819 byla v Rakousku založena Vídeňská spořitelna, později v roce 1824 vznikla na českém území i Česká spořitelna. V roce 1847 byla v Praze otevřena filiálka Vídeňské národní banky (National bank). Nově vznikalo i nespočetné množství bankovních domů, které se nacházely například v Plzni, Brně nebo Opavě. (Polouček, 2013)

Další významnou událostí pro rozvoj bankovníctví bylo založení rakouské obchodní banky s názvem Creditanstalt roku 1855. Tato banka v roce 1857 založila svou filiálku i v Praze. Jejím hlavním cílem bylo shromáždění vysoké částky k hotovostním účelům a subskripci. Tato částka se pohybovala v řádech desítek milionů. Spolu se vznikem Creditanstalt byla založena i banka Boden Creditanstalt v Linci, jejíž hlavní náplní bylo úvěrování pozemkového vlastnictví. K roku 1872 bylo na českém území založeno 33 bank. (Šenkýřová, 2002)

V době, kdy se bankovníctví začalo významně rozvíjet, vznikla další, jedna z nejvýznamnějších českých bank, pojmenovaná jako Živnostenská banka pro Čechy a Moravu. Založení této banky bylo jednodušší díky příznivé politické situaci

a významným politickým osobnostem jako byl například K. Sladkovský nebo J. S. Skrejšovský.

Živnostenská banka (dále jen Živnobanka) vznikla především za účelem založení českých a moravských záložen. Na základě této myšlenky mohli být v této bance akcionáři jak právnické, tak i fyzické osoby. Povolení k činnosti dostala Živnostenská obchodní banka pro Čechy a Moravu, a. s. 4. listopadu 1868 a následující rok začala intenzivně vyvíjet svoji činnost. (Polouček, 2009)

Jako všechny významné bankovní instituce, i Živnobanka potřebovala předsedu správní rady. Tím se stal A. Oliva, který v 60. a 70. letech 18. století významně působil v oblasti finančního trhu v českých zemích. Hlavní náplní Živnobanky byla kromě vytvoření záložen i snaha rozvíjet české podnikání. Živnobanka se dále zasloužila o významný rozvoj hospodářství v českých zemích nebo o vznik české bankovní kultury. V roce 1873 však přichází velká deprese, která nejvíce zasáhla nejen hospodářství a bankovníctví v Rakousku, ale zároveň i banky na českém území. V Rakousku během 80. let zkrachovalo přes 90 bankovních domů, oproti tomu nově vzniklých bank bylo jen 6. Přibližně rok před příchodem velké deprese byla založena banka nesoucí název Böhmische Union Bank. Velkou depresi ustály pouze významné a silné banky, tedy Böhmische Union Bank a Živnostenská banka, které naopak díky velké depresi nabyly na síle a významnosti. (Šenkýřová, 2002)

Počátek 20. století znamenal pro české země významný rozvoj v oblasti bankovníctví. I přes velkou depresi, která měla negativní dopad na některé české banky, se bankovníctví dále vyvíjelo celkem úspěšně. Během první světové války došlo k dalšímu rozvoji českého bankovníctví, kdy bylo nutné řešit finanční potíže kvůli nastalé situaci, a zároveň se začínala projednávat měnová politika státu. (Polouček, 2013)

Další výraznou změnu v oblasti bankovníctví způsobilo založení centrální banky, která svou činnost začala 1. dubna roku 1926. V. Pospíšil se stal prvním guvernérem centrální banky. Založení centrální banky proběhlo v závislosti na dvou zákonech. Jedná se o zákon č. 347/1920 Sb., který byl dále změněný a doplněný zákonem č. 102/1925 Sb. Tyto zákony zahrnovaly oficiální název centrální banky, tedy Národní banka československá, dále v nich byly zaznamenány hlavní úkoly. Hlavní náplní centrální banky bylo tedy vydávání

bankovek a mincí a udržování stabilního kurzu pro zahraniční měnu. Centrální banka měla právní formu akciové společnosti. (Šenkýřová, 2002)

Po vzniku republiky bylo na českém území přibližně 301 bank s právní formou akciové společnosti. Během krize v letech 1922-1923 se však tento počet rapidně snížil. Další snížení počtu obchodních bank zapříčinily fúze a akvizice v období konjunktury, která proběhla v druhé polovině 20. let. I přes tyto nepříznivé okolnosti zůstalo v Československu 114 bank a bankovní soustava tak byla vcelku rozsáhlá a plně funkční. Významnou bankou byla v období po velké hospodářské krizi stále Živnobanka, která se zabývala záložnami, zemědělstvím a drobnými živnostníky. Dá se říct, že i přes veškeré negativní dopady této doby bylo české bankovníctví na úrovni vyspělých tržních ekonomik. (Polouček, 2013)

V období okupace došlo k dalšímu výraznému poklesu počtu obchodních bank v Československu. Po osvobození zde začaly podnikat dvě významné instituce, Národní banka československá v Praze a Slovenská banka v Bratislavě. Dne 19. října roku 1945 však prezident republiky vydal dekret, ve kterém bylo obsaženo, že Národní banka československá bude nadále jedinou institucí v celém Československu. Tato banka se zasloužila o realizaci měnové reformy, která proběhla v listopadu roku 1945. Díky této reformě se stala československá koruna jedinou měnovou jednotkou na celém území Československa. (Šenkýřová, 2002)

V roce 1945 musely být všechny banky znárodněny na základě vydání prezidentských dekretů. Pouze veřejnoprávních ústavů lidového peněžnictví se znárodnění netýkalo. Znárodnění veškerých bankovních institucí mělo za následek to, že na konci roku 1945 působilo na území Československa pouze 14 bank národních podniků. V roce 1950 byla zrušena Národní banka československá. V návaznosti na to byla zřízena Státní banka československá, která se opírala o zákon č. 31/1950 Sb. 1. července 1950 započala svou činnost jako centrální banka, která nabízela provozní úvěry, a její náplní bylo vykonávání funkce ústředí veškerého zúčtovacího styku. V roce 1967 byly sloučeny do jedné československé státní spořitelny všechny ústavy lidového peněžnictví. Kolem roku 1968 byl připraven koncept hospodářské reformy zahrnující i bankovní soustavy, který však byl realizován pouze v omezené míře a postupně koncem roku 1969 ukončen.

Na základě zákona č. 144/1970 Sb., je v Československé republice používán jednostupňový bankovní systém. (Šenkýřová, 2002)

Od roku 1990 nastal rozvoj bank, kdy na jeho počátku bylo 5 bank a na konci roku 1991 již 24. Do roku 1993 došlo k výraznému navýšení počtu bank, jejich počet se již výrazně nezvyšuje, naopak od tohoto roku dochází ke stagnaci a od roku 1996 se počet začíná postupně snižovat. (Polouček, 2013)

V následujícím roce se rozvoj českého bankovníctví zabývá třemi základními procesy. Jedním z nich je zánik řady menších slabších bank, a to zejména těch, které nesplňovaly průběžné podmínky tohoto programu. Dalším procesem byla fúze bank. Poslední proces zahrnoval privatizaci bankovního sektoru, která byla roku 2002 ukončena. České banky byly ovlivněny příchodem zahraničního partnera a došlo zde k určitým problémům, které však nepředstavovaly ohrožení bankovního života. (Šenkýřová, 2002)

Bankovníctví je relativně vyspělé odvětví ve většině zemí. Na jeho formování v Evropě má největší vliv politika a legislativa Evropské unie. Směrnici je zavedena zásada dohledu a upřesněna problematika výměny informací kontroly. Stanoveny jsou povinnosti auditorů při kontrolách hospodaření bank. (Polouček, 2013)

3.3 Bankovní soustava České republiky

Banka je finanční instituce, jejíž hlavní náplní je provozování finančních služeb. Základní činností banky je přijímání vkladů a poskytování úvěrů. Veškeré funkce obchodních bank musí být regulovány státem a kontrolu nad nimi provádí centrální banka. (Pavlát, 2004)

Pravidla a normy k usměrňování vztahů mezi bankami tvoří základ bankovního systému. V České republice se bankovní systém dělí na jednostupňový a dvoustupňový z hlediska makroekonomických a mikroekonomických funkcí. Zatímco centrální banka zajišťuje makroekonomické funkce, obchodní banky se zaměřují na mikroekonomické cíle. (Polouček, 2009)

Dříve byly veškeré činnosti zajišťovány obchodními bankami. Tyto banky zajišťovaly mikro i makrofunkce. Nejdůležitějším faktorem však nebyla měna, ale státní plán. V Evropě se banky zabývají všemi druhy bankovních produktů a služeb na základě vlastních rozhodnutí. Tento bankovní systém se nazývá jednostupňový. V dnešní ekonomice je jednostupňový bankovní systém nahrazen systémem dvoustupňovým, který

se skládá z centrální banky a obchodních bank. Hlavním úkolem centrální banky je zajištění stability měny, čímž obstarává hospodářskou stabilitu státu. Oproti tomu základní činností obchodní banky je přijímání vkladů od právnických nebo fyzických osob a poskytování úvěrů. (Revenda, 2011)

3.3.1 Centrální banka

Centrální bankou v České republice je Česká národní banka (dále jen ČNB). Vznikla na základě zákona č. 6/1993 Sb. o České národní bance. Hlavní činností ČNB není snaha o zisk, nýbrž o to udržet cenovou stabilitu a co nejnižší míru inflace.

ČNB dále vykonává tyto činnosti: (Půlpánová, 2007)

- určuje měnovou politiku,
- vydává bankovky a mince,
- řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank,
- provádí další činnosti dle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách.

V neposlední řadě se ČNB také snaží o trvalé udržení hospodářského rozvoje. (Polouček, 2009)

3.3.2 Obchodní banky

Obchodní banky provozují činnost podle zákona č. 21/1992 S., o bankách. Obchodní bankou je každá banka, která má formu akciové společnosti a sídlo v České republice. Hlavním cílem těchto bank je přijímání vkladů a poskytování úvěrů. Rozdíl mezi úroky z vkladů a úroky z poskytnutí úvěru se nazývá zisk. Obchodní banky musí vykonávat činnosti na základě bankovní licence, kterou obdrží od ČNB. Mezi další činnosti obchodní banky patří bezhotovostní platební styk, investiční financování nebo obchody s cennými papíry. (Kalabis, 2012)

Typy obchodních bank

V České republice je nespočetné množství bankovních institucí, některé se specializují na stavební spoření, jiné na hypotéky nebo na investice. Je tedy nutné je nějakým způsobem od sebe odlišovat. Podle specializace se obchodní banky dělí na dvě základní skupiny, a to univerzální a specializované. Univerzální obchodní banky nabízejí nespočetné množství finančních služeb. Specializované banky poskytují klientům služby podle svého

zaměření a dělí se dále do 6 podskupin. První podskupinou jsou spořitelny, které se zaměřují především na přijímání vkladů od občanů. Druhou podskupinou specializovaných obchodních bank jsou stavební spořitelny, které nabízejí služby spojené s nemovitostmi. Jsou to například úvěry na stavbu nebo modernizaci nemovitosti. Třetí podskupinou jsou hypoteční banky, které poskytují hypoteční úvěry. Tyto úvěry jsou spojeny se zástavním právem na nemovitost. Čtvrtou podskupinu tvoří investiční banky, jejichž hlavní činností je obchod s cennými papíry. Úvěrová družstva patří do páté podskupiny a zaměřují se pouze na vymezenou skupinu klientů. Poslední podskupina je tvořena rozvojovými bankami, které poskytují rozvojové investice v rámci České republiky i zahraničně. (Dvořáková, 2009)

Obchody obchodních bank

Veškeré obchodní banky poskytují klientům finanční služby, které podléhají bankovní licenci. Jde zejména o poskytování úvěrů, přijímání vkladů, obchody s cennými papíry, zprostředkování platebního styku nebo služby směnářské. Obchodní banka jakožto účetní jednotka by měla vést rozvahu. Rozvaha se skládá z aktiv a pasiv, přičemž se sumy těchto položek musí rovnat. (Pavlát, 2004)

Do aktiv (viz tabulka 1) v rozvaze se zahrnují zejména cizí zdroje, což jsou například vklady klientů. Do aktiv lze dále zařadit úvěry. Jedná se o typy úvěrů, které jsou nabízeny občanům nebo podnikům, případně dalším obchodním bankám. Klienti platí bance za poskytnutí úvěru určitou částku, která se nazývá úrok. Jedná se o stanovené procento z výše úvěru, které je placeno v pravidelných intervalech. Dále se do aktiv zahrnuje hotovost, tedy mince či bankovky jak v tuzemské, tak i zahraniční měně. Zahraniční měnou se myslí například libra, dolar, euro, atp. Tyto aktiva banky využívají k tomu, aby mohly svým klientům vyplatit jejich vklady, pokud o to klienti požádají. Z těchto operací mají obchodní banky výnosy pouze z operací směnářských, výběru nebo vkladu hotovosti. Ty však nejsou dostatečně vysoké, aby z nich mohly být uhrazeny veškeré náklady spojené s těmito operacemi. Jedná se především o mzdy pokladníkům, bezpečnostní opatření nebo jiná technická vybavení. Hotovost jakožto aktivní položka musí být kryta nějakým pasivem, za které musí banka platit. Z tohoto důvodu se banky snaží o to, aby hotovost používaly co nejméně. Dále jsou v aktivech zahrnuty vklady u jiných peněžních ústavů, nakoupené cenné papíry (směnky, dluhopisy), budovy, úvěry

poskytnuté jiným peněžním ústavům a další majetek, který obchodní banka vlastní. (Polouček, 2009)

Pasiva (viz tabulka 1) obchodních bank se skládají z vlastních a cizích zdrojů. Kapitál banky, nerozdělený zisk z předchozích období, fondy rezervní ale i ostatní, základní jmění banky. To vše jsou položky zahrnuté ve vlastních zdrojích. Oproti tomu cizí zdroje obsahují primární vklady, což jsou vklady od nebankovních klientů, a sekundární vklady, což jsou vklady od bankovních jednotlivců. Cizím zdrojem může být dále i úvěr od centrální banky nebo jiné obchodní banky. Pokud klient vloží do banky vklad, musí se ještě rozlišit, zda jde o vklad krátkodobý, střednědobý nebo dlouhodobý. Záleží tedy na délce trvání vkladu. Běžný účet je typický krátkodobý vklad. Mezi střednědobé a dlouhodobé patří například termínované vklady a spořicí účty. Dluhopisy jsou další položkou, kterou lze zařadit do pasiv. Pojem dluhopis lze vysvětlit jako převoditelný cenný papír, v němž se dlužník zavazuje věřiteli zaplatit v daném termínu určitou částku a následně mu vyplatit výnos. Výdejem dluhopisů do oběhu nabývají obchodní banky dlouhodobé finanční prostředky. Ty poté používají k poskytování dlouhodobých úvěrů. (Dvořáková, 2009)

Obchodní banky jsou povinny za pasiva platit, a to: klientům úroky za vklady, akcionářům dividendy (v případě, že hodnota akcií stoupla a vyplacení schválila valná hromada). V neposlední řadě musí banky platit také úrok držitelům neboli dočasným vlastníkům dluhopisů a zároveň jsou povinny od nich dluhopis odkoupit po uplynulé době zpět za jeho nominální hodnotu, tedy hodnotu, která je na dluhopisu uvedena (Kalabis, 2012)

Tabulka 1 – Základní struktura bilance banky

AKTIVA	PASIVA
Pokladní hotovost	Závazky k bankám
Vklady u centrálních bank	Závazky ke klientům (vklady klientů)
Státní pokladniční poukázky a reeskontovatelné směnky	Závazky z emitovaných obchodovatelných cenných papírů
Pohledávky za bankami (vklady u bank)	Rezervy
Úvěry klientům	Podřízený dluh
Cenné papíry	Základní jmění
Majetkové účasti	Kapitálové fondy
Hmotný a nehmotný majetek	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku
Pohledávky za akcionáři a vlastní akcie	Nerozdělený zisk
Podrozvahové (mimobilanční položky)	
Potencionální závazky	
Úvěrová rizika	

Zdroj: Šenkýřová, 2002

3.4 Bankovní licence

Bankovní licence je jedna z hlavních podmínek vzniku každé obchodní banky. Po vstupu České republiky do Evropské unie je také uplatňována jednotná bankovní licence. Tato licence znamená povolení podnikat v této bankovní činnosti nejen na území tuzemského státu, tedy státu, ve kterém byla licence vydána, ale i v jiném státu Evropské unie, dále na území Lichtenštejnska, Norska nebo Islandu. Pokud se držitel této jednotné licence rozhodne založit bankovní instituci na území jiného než tuzemského státu, nepotřebuje už k jejímu založení licenci vydanou státem, ve kterém chce instituci založit. (Šenkýřová, 2002)

Obchodní banka, která podniká na území hostitelského státu, musí být pod dohledem tamního příslušného orgánu. Tento orgán dohlíží na to, aby tato bankovní instituce

splňovala podmínky vymezené v právních předpisech daného státu. Jednou z podmínek je například předkládání stanovených výkazů a statistických hlášení v pravidelných intervalech. Aby obchodní banky získaly jednotnou bankovní licenci, musí splňovat určité podmínky. Jednou z nejdůležitějších podmínek je, aby obchodní banka byla tzv. oprávněná finanční instituce. To znamená, že daná obchodní banka musí být alespoň z devadesáti procent ve vlastnictví jiné banky nebo bank. Další neméně důležitou podmínkou je ručení mateřské banky nebo bank za její závazky. Toto ručení musí být odsouhlaseno příslušným domovským orgánem. Sídlo obchodní banky na území členského státu Evropské unie je další nezbytnou podmínkou pro udělení jednotné bankovní licence. Samozřejmostí je i vlastnictví bankovní licence od příslušného orgánu tuzemského státu. (Dvořák, 2005)

3.5 Nebankovní sektor

Do bankovního sektoru se řadí pouze obchodní banky s právní formou akciová společnost. Nebankovní sektor zahrnuje veškeré další společnosti. Tyto společnosti nejsou obchodní banky, ale zajišťují velmi podobné až totožné finanční služby stejně jako ony.

Do nebankovního sektoru se tedy řadí veškeré finanční instituce, které: (Dvořáková, 2009)

- nevlastní bankovní licenci,
- mají nepojištěné vklady,
- nemusí se řídit žádným zvláštním zákonem (řídí se pouze obchodním zákoníkem),
- centrální banka na ně nemusí dohlížet (ČNB je nekontroluje),
- nemusí splňovat finanční stabilitu společnosti (tedy zajištění, že u této instituce časem nedojde k bankrotu).

Pokud se klient rozhodne využít služeb u nebankovních institucí, ať už jde o směnárenské služby, poskytnutí úvěru či vložení vkladu, musí počítat s tím, že na tu určitou službu nedostane záruku, tedy že nemá jisté, jestli v budoucnu nebankovní instituce nezbankrotuje, nebo že mu vložený vklad vrátí. Stejně jako mezi nebankovními institucemi, i mezi těmi bankovními lze najít nedůvěryhodnou a pochybnou společnost. Nebankovní instituci je však mnohem jednodušší založit, proto jich v současné době vzniká spousta, určitou dobu na finančním trhu vystupují, získají peníze od klientů, a poté zaniknou. Hlavním důvodem, proč se klienti rozhodnout pro finanční služby právě od těchto nebankovních institucí, je jednoduchý proces schválení. To znamená, že nepotřebují

znát výši příjmů, ani výpis z insolvenčního nebo trestního rejstříku. Pokud si chce klient u této společnosti například vzít půjčku, stačí mu jen schůzka s jejich obchodním poradcem a peníze dostane téměř na počkání. Tyto půjčky však mají mnohem vyšší úrokové sazby, to znamená, že ve výsledku klient zaplatí mnohonásobně více než by zaplatil instituci v bankovním sektoru. (Dvořáková, 2009)

3.6 Spořicí účet

Jedním z nejvyužívanějších bankovních účtů, jsou účty spořicí. Peněžní prostředky, které klient vloží na spořicí účet, jsou mu úročeny mnohem vyšším úrokem, než je nastaven u normálních běžných účtů, a to z toho důvodu, že tyto vložené finance poskytuje určitým způsobem bance a jejich výběr se může uskutečnit až po vypršení výpovědní lhůty. Tyto účty neslouží k bezhotovostnímu platebnímu styku, jejich hlavním cílem je zúročení neboli zhodnocení prostředků na účet vložených. Spořicí účty je možné vést jak v tuzemské, tak i zahraniční měně. (Revenda, 2011)

Založení spořicího účtu bývá většinou na dobu neurčitou, jedná se však o doby delší než 1 rok. Spořicí účty vznikají obvykle s výpovědní lhůtou, v ojedinělých případech však mohou být uzavřeny i bez ní.

Zhodnocení spořicího účtu, neboli úroky z vkladů, jsou připisovány na spořicí účet, nebo běžný účet klienta, jsou-li tyto účty propojeny. Pokud ano, má klient možnost kdykoliv připisovat na spořicí účet finanční prostředky a tím je zhodnocovat. Dále je při propojení těchto účtů možno navyšovat zůstatek peněžních prostředků na běžném účtu zbylými penězi na účtu spořicím. (Kalabis, 2012)

Obchodní banky vedou tyto účty většinou bez jakýchkoliv bankovních poplatků. Pokud chce spořicí účet založit fyzická osoba, musí předložit svůj průkaz totožnosti a splnit všeobecné podmínky. Obchodní banka určí minimální vklad, který dále musí klient na účet vložit. Právník má povinnost při zakládání účtu uzavřít písemnou smlouvu, ve které jsou obsaženy veškeré důležité podmínky včetně informací o společnosti, výpisů z rejstříků a všech pověřených osob. (Pavlát, 2004)

Spořicí účty jsou důležitým finančním produktem obchodních bank dnešní doby. Představují pro klienty bezpečnou a rovnovážnou formu spoření. Další výhodou těchto účtů je ochrana státu a dokonce určitý příspěvek od státu. Založení i disponování s těmito

účty je zcela zdarma. Navíc díky přímému, neboli elektronickému bankovníctví je možnost ovládat tyto účty prostřednictvím mobilního telefonu nebo počítače. (Dvořáková, 2009)

3.6.1 Přímé bankovníctví

V dnešní době je přímé (obvykle nazýváno také elektronické) bankovníctví velmi důležitou součástí finančního trhu. Obchodní banky se snaží klientům co nejvíce usnadnit přístup k jejich účtům, právě i pomocí přímého bankovníctví. Spoustu záležitostí tak mohou klienti s bankou vyřešit pomocí například internetového bankovníctví. Používání přímého bankovníctví tak snižuje náklady na pobočky obchodních bank. Stále ale zůstává velké množství služeb a produktů, které klienti nemohou řešit s bankou jinak, než osobně na některé z jejích poboček. Za využívání elektronického bankovníctví, stejně jako za ostatní finanční služby poskytované bankou, musí klient platit určité poplatky v různé výši. Mezi typy přímého bankovníctví se řadí internetbanking, GSM banking, homebanking, telebanking a WAP banking. (Polouček, 2013)

Telebanking

Telebanking, nebo také phonebanking, funguje prostřednictvím zákaznické linky telefonního bankovníctví. Klient si na tuto linku zavolá, sdělí svoje identifikační číslo a svůj PIN. Poté má možnost řešit své otázky nebo problémy pomocí telefonního bankéře nebo automatického hlasového systému. Volání na linku telefonního bankovníctví bývá ve většině případů nezaplatněno a klient na ni může volat z pevné linky, ale i mobilního telefonu. Pomocí telebankingu je klient schopen zadat například i trvalý příkaz k úhradě nebo jiné platební transakce. (Dvořáková, 2009)

GSM banking

Tento typ přímého bankovníctví mohou používat klienti prostřednictvím mobilního telefonu. GSM banking se dělí na dva druhy, jedná se o SIM Toolkit a SMS banking. Rozhodne-li se klient používat službu SIM Toolkit, banka mu na SIM kartu nainstaluje bankovní aplikaci, pomocí které je potom schopen bankovníctví v mobilním telefonu ovládat. Pro zajištění této služby je použito zašifrování SIM karty a speciální PIN, který se nazývá BPIN. Další využívanou mobilní službou je SMS banking. Tato služba je vhodná pro všechny typy mobilních telefonů, protože je zajišťována pouze pomocí SMS zpráv. Pro zabezpečení služby SMS banking banka uděluje tzv. autentizační kalkulátor,

který vkládá zvláštní zabezpečovací kód do každé SMS zprávy. Pro správné fungování této služby je nutné zadávat SMS zprávy přesně podle návodu banky. (Polouček, 2013)

Internetbanking

Službu Internetbanking může využívat každý klient, který má programové vybavení potřebné k jeho provozu a samozřejmě i připojení k internetu. Stejně jako GSM banking funguje nepřetržitě 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, a protože ho využívá nespočetné množství klientů, musí být zajištěna tzv. rychlá odezva neboli vysoká propustnost transakcí. To znamená, že musí být tato služba zkonstruována tak, aby dokázala vyhovět všem žádajícím klientům najednou a minimalizovaly se tak výpadky nebo selhání. Je všeobecně známo, že internet nikdy nebyl úplně bezpečné místo, ať už šlo o seznamování, nakupování či právě zmiňované bankovníctví. Díky vývoji vymožeností a technologií je však v současné době internetové bankovníctví zajištěno několikaúrovňovou ochranou. V první řadě se jedná o Institut odhlášení z Internetbankingu, kdy je klientovi po uskutečnění finančních služeb prostřednictvím internetu přímo nabídnuto odhlášení z této aplikace. Další úroveň bezpečnosti je tzv. SSL protokol, který zajišťuje bezpečné přenášení hypertextových stránek. V neposlední řadě je internetové bankovníctví zabezpečeno obdobně jako telebanking, tedy identifikací majitele bankovního účtu a zašifrováním. (Šenkýřová, 2002)

Homebanking

Internetbanking a homebanking pracují na podobném principu. Aby mohl klient využívat služeb homebankingu, musí mít zajištěné internetové připojení. Dále je mu bankou poskytnut software, který si nainstaluje do svého počítače a poté z něho může provádět základní finanční služby. Mezi základní finanční služby se řadí například zjišťování zůstatků na účtu, převody z tuzemské měny na zahraniční a naopak, nebo zadávání platebních příkazů. (Polouček, 2013)

WAP banking

WAP (Wireless Application Protocol) je služba, kterou podporují především novější telefony typu smartphone z vyšší cenové třídy. Pomocí této služby může klient zadávat trvalé příkazy k úhradě, zjišťovat aktuální kurz pro dolar, libru, euro, apod., prohlížet si historii svého bankovního účtu nebo zprostředkovávat termínované vklady. (Dvořáková, 2009)

3.6.2 Platební karta

Platební karty jsou v současné době nedílnou součástí při používání bankovních účtů a patří k nejpoužívanějším platebním prostředkům. Pokud se klient rozhodne platit v obchodě platební kartou, nejsou mu za platbu strhnuty žádné poplatky. Vybírá-li ovšem peníze z bankomatu, za které chce později nakoupit, obchodní banka mu strhne poplatek za výběr hotovosti. Při výběru z bankomatu výše poplatku závisí i na tom, zda klient vybírá hotovost z bankomatu pobočky, u které má bankovní účet zřízen, nebo zda se rozhodne pro výběr z cizího bankomatu. Při výběru peněžních prostředků z cizího bankomatu pochopitelně zaplatí vyšší poplatek. Důvod toho, proč obchodní banky vybírají od klientů poplatky za výběry z bankomatů a za platby platební kartou nikoliv, je zřejmý. O bankomaty se obchodní banka musí pravidelně starat, doplňovat hotovost, obsluhovat je, nebo opravit v případě poruchy. To vše znamená pro banku náklady navíc. Oproti tomu za platbu platební kartou v obchodě je určitý poplatek strhnut prodávajícímu, tedy obchodníkovi. Výší poplatku se rozumí procento ze zaplacené částky. (Dvořáková, 2009)

Dělení platebních karet

Platební karty se dělí podle několika kritérií. Podle vydavatele se platební karty dělí na bankovní a karty obchodních organizací. Z hlediska způsobu účtování se člení na kreditní, debetní, charge a elektronickou peněženku. Na platební karty šekové záruční, elektronické a univerzální se dělí podle jejich funkce. Dále se platební karty mohou dělit dle toho, kde je klienti používají, tedy na lokální, vnitrostátní a mezinárodní. Další dělicí kritérium je technika záznamu. Podle toho se platební karty dělí na čipové, magnetické a elektronické peněženky. Z hlediska používání uživatelem, se platební karty dělí také na osobní a služební. Posledním kritériem pro rozdělení platebních karet je rozsah služeb. Z toho hlediska se dělí na karty základní, specializované, prestižní a výběrové. (Polouček, 2013)

Náležitosti platebních karet

Platební karty jsou vytvářeny na základě ISO normy 3554. Ta udává, jak velká by měla karta být, materiál, z kterého musí být vyrobena, a informace, které na ní musí být uvedeny. Z údajů na lici karty lze uvést například období platnosti karty, jméno držitele, nebo vydavatele platební karty. Náležitosti zadní strany platební karty jsou tyto: magnetický proužek, který slouží pro elektronické transakce, a podpisový vzor majitele. (Šenkýřová, 2002)

3.6.3 Úrok

Úrok vyjadřuje částku, kterou dlužník zaplatí za půjčené peníze, tedy úrok nákladový, nebo naopak částku, kterou zaplatí banka klientovi v případě vložení peněz na účet za účelem spoření, tedy úrok výnosový. Úrokem se rozumí částka, o kterou je navýšena původní vypůjčená nebo vložená suma. (Polouček, 2013)

Úroková sazba

Úroková sazba, nazývaná také jako úroková míra, je procentní vyjádření velikosti úroku, tedy částky zvýšení půjčky nebo vkladu za určité časové období. Na úrokovou sazbu (míru) působí inflace, což znamená, že pokud je očekáván pokles kupní síly peněz, dlužník si od věřitele (banky) půjčí větší obnos peněz a naopak při očekávání růstu kupní síly si půjčí méně.

Úroková sazba může být: (Dvořáková, 2009)

- roční (používá se zkratka p.a. neboli per annum),
- pololetní (vyjadřuje se zkratkou p.s. neboli per semestrum),
- čtvrtletní (vyjádřená zkratkou p.q. neboli per quartale),
- měsíční (zkratka je p.m. neboli per mensem),
- denní (vyjádřená zkratkou p.d. neboli per dies).

Zkratky úrokových sazeb je nutné znát ke správnému výpočtu úroku. Pokud si například klient půjčí 50 000 Kč na 1 rok, věřitel (nejčastěji banka) bude po dlužníkovi vyžadovat úrok ve výši 5 000 Kč. Úroková sazba půjčky bude v tomto případě 10 %, neboť $5\,000/50\,000 = 0,1(0,1*100=10\%)$. (Šenkýřová, 2002)

3.7 Běžný účet

Běžný účet je chronologicky vedený záznam o vzájemných peněžních pohledávkách a závazcích mezi klientem a bankou. (Šenkýřová, 2002, str. 80)

Bankovní produkt běžný účet je jednou ze základních služeb, které obchodní banky poskytují. Běžné účty si klienti zakládají z toho důvodu, že na ně poté vkládají peněžní prostředky, které chtějí mít kdykoliv k dispozici, a tyto prostředky nepoužívají pro vytvoření nějaké finanční rezervy neboli úspor. V závislosti na založení běžného účtu

může obchodní banka klientovi poskytnout spoustu dalších finančních služeb nebo produktů. (Šenkýřová, 2002)

Pomocí běžného účtu může klient uskutečnit platební styk, jakým je například trvalý platební příkaz, platby inkasem (zejména SIPO), a samozřejmě i jednorázové platební příkazy. Trvalé příkazy si klient zařizuje z toho důvodu, aby neustále nemusel myslet na platby, které musí pravidelně hradit. Pokud peníze na běžném účtu jsou, díky trvalému příkazu jsou v pravidelných intervalech (nejčastěji měsíc) sjednané částky strhávány a zasilány na potřebná místa. Za tuto službu si však obchodní banky účtují mnohem vyšší poplatky. Na druhou stranu klientovi ale ručí za to, aby pravidelná platba dorazila včas. Peněžními prostředky, které klient na účet vkládá, mohou být mzdy, důchody nebo jednorázové příjmy. Peněžní prostředky vložené na běžný účet jsou bohužel jen minimálně úročeny, zpravidla bývá úrok vysoký 0,01 %. Výpis z účtu, tedy informace o pohybu peněz, vkladů nebo výběrů, je zasílán e-mailem nebo poštou a klient si může nastavit intervaly výpisů, tedy jestli ho chce zasílat měsíčně, čtvrtletně, pololetně. Další služba spojená s používáním běžného účtu je výběr hotovosti z bankomatů pomocí platební karty, kterou klient získá při založení účtu. Klient má možnost čerpat hotovost ze všech bankomatů, avšak u bankomatu obchodní banky, u které si zřídil běžný účet, má nejnižší poplatky za výběr. V neposlední řadě je i přímé bankovní služba související s běžným účtem. (Dvořáková, 2009)

Založení běžného účtu

Běžný účet si u banky může založit fyzická nebo právnická osoba, a to v české i v cizí měně. Účet, který se klient rozhodne vést v cizí měně, se nazývá devizový. Devizový účet však lze vést v měnách, na které má obchodní banka vytvořené úrokové sazby. Na základě písemné smlouvy o zřízení a vedení běžného účtu v příslušné měně obchodní banky zřizují běžné účty svým klientům, pokud o to klienti požádají. (Pavlát, 2004)

Obchodní banky se při založení běžného účtu řídí dvěma právními normami. Jde o obchodní zákoník a všeobecné podmínky, které vymezují, jak účet vést a nakládat s ním. Pokud chce u banky založit účet fyzická osoba, musí předložit průkaz totožnosti, tím je například občanský průkaz nebo cestovní pas. Další podmínkou založení je právní způsobilost klienta, to znamená, že musí být způsobilý k právním úkonům. Pokud tak není, může být účet založen pomocí zákonného zástupce, který má s účtem právo manipulovat.

Oproti normálnímu žadateli o založení běžného účtu, musí zákonný zástupce předložit také pravomocné rozhodnutí soudu, ve kterém je zákonný zástupce stanoven. Fyzické osoby, které jsou podnikateli (především živnostníci), musí k průkazu totožnosti přiložit ještě živnostenský list nebo koncesní listinu. Pokud si chce u banky založit běžný účet podnikatel – právnická osoba, musí se bance prokázat dokladem, který vymezuje jeho právní subjektivitu. Jde o výpis z obchodního rejstříku, zakladatelskou listinu či průkaz totožnosti člena statutárního orgánu právnické osoby. Veškeré doklady potřebné k založení běžného účtu musí klienti podávat v originále, maximálně kopie notářem ověřené. (Půlpánová, 2007)

Smlouva o zřízení a vedení běžného účtu

Smlouva o zřízení a vedení běžného účtu musí být vždy v písemné podobě a obsahuje několik nezbytných náležitostí. Mezi tyto náležitosti patří u fyzické osoby jméno a příjmení klienta, bydliště, datum narození a rodné číslo. Ve smlouvě u právnické osoby musí být obchodní název firmy, sídlo firmy a identifikační číslo. S běžným účtem smí disponovat pouze jeho majitel, nebo osoba k tomu pověřená. Majitel účtu pověřené osobě poskytne notářsky ověřenou plnou moc. Běžný účet však může založit i více klientů. Podmínky zahrnuté ve smlouvě o běžném účtu klientům říkají, jak s účtem nakládat. Pokud tyto podmínky nestanoví jinak, účet založený více osobami mohou používat všechny zúčastněné osoby společně. (Šenkýřová, 2002)

Smlouva o zřízení a vedení běžného účtu dále musí obsahovat datum dne, ke kterému se běžný účet zakládá, měnu českou nebo zahraniční podle toho, v jaké bude účet veden, a zásady používání běžného účtu. Do těchto zásad patří například disponování peněžních prostředků v kladném nebo záporném (kontokorentním) zůstatku, za ten však klient platí velmi vysoké úroky. Další nedílnou součástí smlouvy o běžném účtu je podpisový vzor. Pomocí něho se klient prokazuje na pobočce v případě, že na svém účtu zřizuje trvalé příkazy nebo jiné příkazy bance. (Polouček, 2013)

Zrušení běžného účtu

Běžný účet zaniká buď dohodou, výpovědí kterékoliv ze smluvních stran, splněním účelu, uplynutím doby, na kterou byl účet založen, nebo okamžitým odstupem od smlouvy ze strany banky. Pokud se majitel běžného účtu rozhodne o jeho zrušení, může tak učinit

téměř okamžitě, aniž by udal jakýkoliv důvod. Platby došlé na účet po jeho zrušení, má banka povinnost navrátit plátcí. Veškeré finanční služby spojené s používáním běžného účtu, jako jsou například platební karty nebo trvalé příkazy, by měly být zrušeny současně. Zrušení běžného účtu ze strany banky může být akceptováno v případě, že jeho majitel neplní podmínky uvedené ve smlouvě o běžném účtu nebo účet dostatečně nevyužívá. To znamená, že z účtu nejsou půl roku prováděny žádné platby, transakce, a nejsou na něm evidovány ani žádné pohyby peněžních prostředků. Takový účet se nazývá účtem „mrtvým.“ Majitelům těchto tzv. mrtvých účtů zasílá banka upozornění o neaktivitě. Pokud se majitel do určité doby neozve, banka má právo tento účet zrušit. Zůstatek, který na zrušeném účtu byl, musí vést banka v evidenci po dobu čtyř let ode dne, kdy zanikne smlouva o tomto běžném účtu. Naopak záporné zůstatky na mrtvých účtech se řeší s právní pomocí. (Pavlát, 2004)

Okamžitě odstoupit od smlouvy o běžném účtu může banka v případě, že majitel hrubě poruší smluvní podmínky, zanikne podnikatelská činnost, kvůli které byl účet zřízen, nebo pokud se pokyny, které bance zadávají osoby disponující s běžným účtem, a pokyny vyplývající z podnikatelského subjektu razantně liší. (Dvořák, 2005)

3.8 Termínovaný vklad

Termínovaný vklad je typ bankovního účtu, který je založen vždy na určitou dobu. Tento typ účtu si většinou zakládají klienti, kteří mají nějakou hotovost, kterou nemají v plánu po určitou dobu investovat, chtějí ji pouze nějakým způsobem zhodnotit. Termínované vklady mají vyšší úročení než spořicí účty, proto je výhodné uložit na ně své peněžní prostředky. Úroky, které klienti získávají z termínovaných vkladů, jsou připisovány právě na tento účet. Založit termínovaný vklad mohou podnikatelé, fyzické osoby i právnické osoby, a to buď v tuzemské, nebo zahraniční měně. Aby měl klient větší přehled o svých peněžních prostředcích, může propojit termínovaný vklad se svým běžným účtem. Výhodou tohoto propojení je především to, že během doby, na kterou je termínovaný vklad vytvořen, může libovolně převádět peněžní prostředky, čímž volné peněžní prostředky lépe zhodnotí. Dále díky propojení těchto účtů může klient navyšovat zůstatek na běžném účtu pomocí připsaných úroků na termínovaném vkladu. (Polouček 2009)

Klient zakládající u banky tento účet, si volí dobu jeho trvání a formu ukončení, s výpovědní lhůtou nebo bez ní. Po uplynutí určité doby je zůstatek z termínovaného

vkladu obvykle přepsán na běžný účet klienta, pokud je s tímto účtem propojen, nebo klientovi vrácen hotově. Dále existuje také tzv. revolvingový neboli automaticky obnovitelný termínovaný vklad. To znamená, že když uplyne určená doba splatnosti vkladu, je opět obnoven. Neobnovuje se pouze v případě, že klient banku požádá, že již nechce dál termínovaný vklad prodlužovat, a sdělí jí, jakým způsobem chce dále s uloženými financemi nakládat. (Kalabis, 2012)

3.9 Vkladní knížka

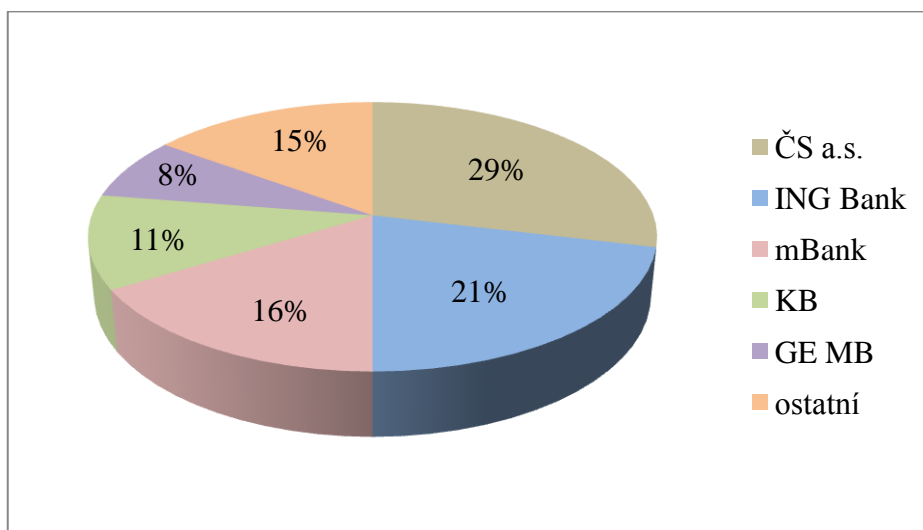
Peněžní prostředky si klienti mohou ukládat nejen na termínované vklady nebo spořicí účty, ale i na vkladní knížky. Existují dva typy vkladních knížek, a to běžné vkladní knížky, které jsou bez výpovědní lhůty, nebo vkladní knížky s výpovědní lhůtou. Oproti ostatním účtům, jsou vkladní knížky jediné, které se nezakládají na písemnou smlouvu mezi bankou a klientem. Klient vede u obchodní banky vkladní knížku na jméno, to znamená, že musí prokazovat svoji totožnost. Veškeré peněžní prostředky uložené na vkladní knížce musí být pojištěny. Vkladní knížky neslouží k bezhotovostním platebním stykům, klient je používá pouze na pobočkách příslušných bank. Ve vkladní knížce musí být uvedena výše počátečního vkladu, její změny i změněný, tedy aktuální stav. (Kalabis, 2012)

4 Analytická část

4.1 Analýza spořicíh účtů u vybraných bank v České republice

Dotazníkové šetření probíhalo v Kralupech nad Vltavou. Veškeré otázky na místo či okolí bydliště se tedy týkají Kralup nad Vltavou a jejich nejbližšího okolí. Dotazník (viz příloha 1) byl vytvořen tak, aby z něho bylo patrné, které banky dotázaní respondenti užívají, kterým kritériím dávají přednost, nebo jaké částky ročně naspoří. Celkem bylo dotázáno 100 respondentů, z nichž 20 produkt spořicí účet nevyužívá. Následující šetření je tedy zaměřeno na zbývajících 80 respondentů, kteří využívají produkt spořicí účet u některé z českých bank. Následující graf 1 je sestaven na základě tabulky četnosti využití jednotlivých bank respondenty (viz příloha 2).

Graf 1 – Četnosti využití jednotlivých bank respondenty

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Z dotazníkového šetření vyplývá (viz graf 1), že nejvíce využívanou bankou v Kralupech nad Vltavou je Česká spořitelna, a.s., kterou využívá celkem 29 % dotazovaných respondentů. Celkem 21 % dotázaných využívá ING Bank a 16 % mBank. KB si za svou banku zvolilo 11 % respondentů a pouhých 8 % využívá služeb GE Money Bank. Banky, jejichž služeb využívá méně než 5 dotázaných respondentů, tedy méně než 4 %, jsou shrnuty v kolonce „ostatní“, která zaujímá celkem 15 %. Pro další srovnávání jsou využity pouze první tři nejvíce využívané banky v Kralupech nad Vltavou.

Vybrané 3 banky, které jsou respondenty nejvíce využívány, tedy ČS a.s., ING Bank a mBank (viz graf 1), mají spoustu produktů a služeb, které poskytují. Takovými službami jsou i spořicí účty, kterými se analýza zabývá. Je tedy nutné zmínit nejen stručné charakteristiky jednotlivých bank (viz příloha 3), ale i charakteristiky jednotlivých spořicíh účtů u těchto bank. Některé z nich nabízí více druhů produktů tohoto druhu, je třeba vybrat vždy ten výhodnější u dané banky, aby mohlo být provedeno další porovnání.

4.1.1 Spořicí účet České spořitelny

Spořicí účet u České spořitelny si může založit každý občan, který prokáže svou totožnost, většinou to bývá občanským průkazem nebo cestovním pasem. Tento účet slouží k uložení dočasně volných finančních prostředků v české měně.

Zřízení spořicího účtu v tuzemské měně u České spořitelny je zcela bez poplatku. Od poplatku je také osvobozeno vedení a zrušení spořicího účtu. Transakce, jako jsou příchozí nebo odchozí platby z tohoto účtu, jsou také zdarma. O své finanční prostředky nemusí mít klient strach, neboť jsou ze zákona pojištěny. Výpisy ze spořicího účtu chodí majiteli účtu v periodě, kterou si sám zvolí, a to buď poštou, elektronicky, nebo na pobočku České spořitelny. Pokud by majitel chtěl zjistit svůj aktuální zůstatek na spořicím účtu, je mu k dispozici také internetové a mobilní bankovníctví, které funguje 24 hodin denně.

Úroková sazba u spořicího účtu je rozdílná v závislosti na disponibilním zůstatku na účtu. Částka do 200 000 Kč je úročena sazbou 1 % p.a. Pokud má klient na účtu disponibilní zůstatek vyšší než 200 000 Kč, finanční prostředky převyšující tuto částku jsou úročeny sazbou 0,01 % p.a. Úroky jsou připsovány na účet klienta vždy poslední den v daném kalendářním měsíci. Klient smí své peněžní prostředky vybrat ze spořicího účtu kdykoliv, avšak v případě vybrání se mu v daném měsíci nepřipisuje žádný úrok. (ČESKÁ SPOŘITELNA, a.s., [online] [cit. 2014-10-14])

4.1.2 Spořicí účet ING Konto

Po prokázání své totožnosti si u ING Bank může tento spořicí účet založit každý občan. Založit spořicí účet může klient jak na pobočce, tak i z domova prostřednictvím internetu. Zřízení ING Konta je zcela zdarma. Bez poplatku je stejně tak i vedení tohoto účtu, správa i jeho zrušení. Veškeré transakce, příchozí a odchozí platby, jsou také zdarma. Klient, který má u ING Bank zřízené ING Konto, má možnost spořit libovolné částky v pravidelných, ale i nepravidelných intervalech.

Peněžní prostředky smí na účet vložit i jednorázově. O své finanční prostředky nemusí mít klient strach, neboť jsou pojištěny v souladu s platnými právními předpisy České republiky a Nizozemska. Pokud se klient rozhodne vybrat peněžní prostředky ze svého účtu, smí tak učinit kdykoliv a bez jakéhokoliv poplatku za převod. Výpisy ze spořicího účtu jsou klientovi zdarma zasílány ročně. Klient má samozřejmě také možnost využití internetového bankovníctví, kde je mu umožněno sledovat svůj účet „online“. Další službou poskytovanou k tomuto účtu je mobilní aplikace pro operační systém IOS nebo android.

Úrok je kalkulován denně, výše úrokové sazby je uvedena v ING Konto sazebníku, pokud s klientem není dohodnuto jinak. Výše úrokové sazby činí v současné době 0,8 % p.a., pokud disponibilní zůstatek na účtu nepřekročí částku 1 000 000 Kč. Peněžní prostředky, které převyšují částku 1 000 000 Kč, jsou úročeny sazbou 0,6 % p.a. (ING BANK, [online] [cit. 2014-10-18]).

Od 1. 1. 2015 je výše úrokové sazby u ING Konta snížena z 0,8 % p.a. na 0,7 % p.a. V následujících výpočtech je však využita výše úrokové sazby z roku 2014, tedy 0,8 % p.a.

4.1.3 Spořicí účet mBank (eMax)

K založení spořicího účtu eMax je potřeba prokázání totožnosti, stejně jako tomu je u dvou výše zmíněných bankovních institucí. Zároveň je založení, vedení účtu i zrušení zcela bez poplatku. Veškeré příchozí a odchozí platby jsou též zdarma. Ke spořicímu účtu eMax dostane klient platební kartu VISA. Pokud se klient rozhodne vybrat své peněžní prostředky z účtu, může tak učinit kdykoliv. U mBank je možné založit až 4 spořicí účty eMax a libovolně je pojmenovat.

Klient může vložit peněžní prostředky na účet pomocí poskytovatelů platebních služeb se sídlem v České republice, nebo bezhotovostně na základě příkazu převodu z mKonta, případně z jiného spořicího účtu eMax nebo eMax+. Výběr peněžních prostředků je potom možný pomocí platební karty, bezhotovostně prostřednictvím platební karty, nebo bezhotovostně na základě příkazu k převodu finančních prostředků na účet určený klientem. Majitel spořicího účtu eMax má možnost podat platební příkaz k převodu peněžních prostředků i s odloženým datem splatnosti. Jeho zrušení může být maximálně jeden den před jeho provedením.

Úroková sazba u spořicího účtu eMax činí pouze 0,05 % p.a. a to bez omezení disponibilního zůstatku na účtu. (MBANK, [online] [cit. 2014-10-20])

4.1.4 Spořicí účet mBank (eMax+)

Založení, vedení a zrušení spořicího účtu eMax+ je zcela bez poplatků. Výpisy z účtu jsou klientovi doručovány elektronicky. Veškeré příchozí platby jsou zdarma, avšak pouze jedna odchozí platba měsíčně je zdarma, každá další odchozí platba v tomtéž měsíci je za předem stanovený poplatek. mBank umožňuje klientovi založit si až 4 spořicí účty tohoto typu a libovolně si je pojmenovat. Zrušit spořicí účet lze bez výpovědní lhůty.

Vklad v hotovosti je klientům umožněn prostřednictvím poskytovatelů platebních služeb se sídlem v České republice, nebo bezhotovostně na základě příkazu k převodu z mKonta, popřípadě z jiného spořicího účtu eMax, eMax+. Vybírat své peněžní prostředky z účtu může klient bezhotovostně pomocí příkazu k převodu na jím zvolený účet. Spořicí účet eMax+ neumožňuje klientovi zadat příkaz k převodu peněžních prostředků s odloženým datem splatnosti.

Úroková sazba činí 1,2 % p.a., pokud disponibilní zůstatek činí maximálně 120 000 Kč. Veškeré peněžní prostředky přesahující částku 120 000 Kč jsou úročeny sazbou 0,3 % p.a.

U obou těchto účtů jsou úroky kalkulovány denně. Peněžní prostředky na spořicích účtech jsou úročeny podle aktuálně platných úrokových sazeb, které jsou uvedeny na úrokovém lístku mBank. Úroky jsou připisovány na účet klienta vždy poslední den v měsíci. (MBANK, [online] [cit. 2014-10-20])

U mBank je možné založit 2 typy spořicích účtů, eMax a eMax+. Je tedy nutné zjistit, který z nich je výhodnější.

Tabulka 2 – Srovnání spořicíh účtů mBank

Kritérium	eMax	eMax+
Výše úrokové sazby (v %)	0,05	1,2
Poplatek za založení účtu	zdarma	zdarma
Poplatek za vedení účtu	zdarma	zdarma
Poplatky za transakce		
> příchozí platby	zdarma	zdarma
> odchozí platby	zdarma	1 platba zdarma
Internetové bankovníctví	Ano	Ano
Mobilní bankovníctví	Ano	Ano
Pojištění vkladů	Ano	Ano

Zdroj: Vlastní zpracování; Pramen: Všeobecné obchodní podmínky banky mBank (2014)

V uvedené tabulce jsou zaznamenána základní kritéria dvou spořicíh účtů, které lze založit u mBank (viz tabulka 2). Výše úrokové sazby se od sebe liší velmi značně. Zatímco spořicí účet eMax je úročen pouze 0,05 % p.a., na spořicím účtu eMax+ jsou peněžní prostředky úročeny sazbou 1,2 % p.a. Veškeré poplatky vyjma poplatků za odchozí platby jsou u obou účtů zdarma. Poplatky za odchozí platby jsou u spořicího účtu eMax zcela zdarma, u spořicího účtu eMax+ je zdarma pouze 1 platba. Zároveň mají oba spořicí účty možnost internetového či mobilního bankovníctví. Oba spořicí účty mají navíc ze zákona možnost pojištění vkladů.

V následující tabulce (viz tabulka 3) jsou převedena předchozí kritéria (viz tabulka 2) na hodnoty (body) pomocí metody bodování s váhami. Na základě této metody jsou kritériím uděleny body v bodovém rozmezí 1-5, přičemž:

- 5 bodů znamená *Zcela Vyhovující*,
- 4 body znamená *Relativně Vyhovující*,
- 3 body znamená *Uspokojující*,
- 2 body znamená *Spíše Nevyhovující*,
- 1 bod znamená *Nevyhovující*.

Pokud je dané kritérium u obou spořicíh účtů shodné, je jim udělena hodnota stejná v rámci bodové škály. Bodové rozmezí 1-5 je dáno z toho důvodu, aby byl viditelný rozdíl mezi vyhovujícím a nevyhovujícím kritériem. Pokud by například bodové rozmezí bylo pouze 1-2, znamenalo by to, že výše úrokové sazby, která je u eMax+ značně vyšší, by tak dostala 2 body, eMax 1 bod, celkově by rozdíl v tomto kritériu byl pouze o jednu jednotku.

Tabulka 3 – Srovnání spořicíh účtů mBank – Metoda bodování

Kritérium	eMax	eMax+
Výše úrokové sazby (v %)	1	5
Poplatek za založení účtu	5	5
Poplatek za vedení účtu	5	5
Poplatky za transakce		
> příchozí platby	5	5
> odchozí platby	5	2
Internetové bankovníctví	5	5
Mobilní bankovníctví	5	5
Pojištění vkladů	5	5

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Pro metodu bodování s váhami je nutné určit každému kritériu danou váhu. Váhy kritérií jsou zde stanoveny na základě počtu odpovědí dotazovaných respondentů a jsou vypočteny procentuelně (viz tabulka 4). Základ, tedy 100 %, pro další výpočty je zde stanoven jako celkový počet odpovědí, který je v tomto případě 323.

Tabulka 4 – Četnosti kritérií výběru spořicího účtu podle dotazovaných respondentů

Kritérium	Počet odpovědí	Váha kritérií
Výše úrokové sazby (v %)	63	0,195
Poplatek za založení účtu	33	0,102
Poplatek za vedení účtu	44	0,136
Poplatky za transakce		
> příchozí platby	36	0,111
> odchozí platby	37	0,115
Internetové bankovníctví	39	0,121
Mobilní bankovníctví	30	0,093
Pojištění vkladů	41	0,127
Celkem odpovědí	323	1,000

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Kritérium výše úrokové sazby (v %) zaškrtnulo ve svých dotaznicích celkem 63 respondentů, což je nejvíce ze všech kritérií. Je mu tedy přidělena nejvyšší váha, tedy 0,195 (viz tabulka 4). Naopak nejméně respondentů, tedy 30, zaškrtnulo odpověď mobilní bankovníctví, toto kritérium má tudíž nejmenší váhu, tedy 0,093. Váhy jsou zaokrouhleny na tři desetinná místa a jejich celkový součet musí být vždy roven 1.

V následující tabulce (viz tabulka 5) jsou uvedeny veškeré hodnoty potřebné k aplikaci metody bodování. Je zde bodové ohodnocení obou spořicíh účtů u mBank a váhy jednotlivých kritérií.

Tabulka 5 – Aplikace metody bodování pomocí kritériálních vah

Kritérium	eMax	eMax+	Váha kritérií
Výše úrokové sazby (v %)	1	5	0,195
Poplatek za založení účtu	5	5	0,102
Poplatek za vedení účtu	5	5	0,136
Poplatky za transakce			
> příchozí platby	5	5	0,111
> odchozí platby	5	2	0,115
Internetové bankovníctví	5	5	0,121
Mobilní bankovníctví	5	5	0,093
Pojištění vkladů	5	5	0,127

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Bodové hodnoty (viz tabulka 5) jsou propočteny s jednotlivými váhami kritérií a následně zapsány do jednotné tabulky 6. Výše úrokové sazby u spořicího účtu eMax je pouze 0,05 (viz tabulka 2), toto kritérium je ohodnoceno tedy pouze 1 bodem, po propočtení s váhou daného kritéria, tedy 0,195 (viz tabulka 4), je hodnota 0,195, což je značně nižší, než hodnota u stejného kritéria u spořicího účtu eMax+, kde výše úrokové sazby činí 1,2 % (viz tabulka 2), po propočtení se shodnou váhou kritéria je hodnota 0,975 (viz tabulka 6). Takto jsou vždy propočteny všechny hodnoty a zapsány do následující tabulky 6.

Tabulka 6 – Vyhodnocení spořicíh účtů mBank – Metoda bodování s váhami

Kritérium	eMax	eMax+
Výše úrokové sazby (v %)	0,195	0,975
Poplatek za založení účtu	0,510	0,510
Poplatek za vedení účtu	0,680	0,680
Poplatky za transakce	0,000	0,000
> příchozí platby	0,555	0,555
> odchozí platby	0,575	0,230
Internetové bankovníctví	0,605	0,605
Mobilní bankovníctví	0,465	0,465
Pojištění vkladů	0,635	0,635
Celkový součet	4,220	4,655

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Spořicí účet eMax má veškeré odchozí platby zdarma, za což získal větší počet bodů, konkrétně 5, než spořicí účet eMax+, který získal 2 body, neboť má zdarma pouze jednu odchozí platbu v měsíci (viz tabulka 2). Oproti tomu spořicí účet eMax+ má mnohem vyšší úrokovou sazbu, která činí 1,2 % (viz tabulka 2), čímž získal značný náskok, neboť výše úrokové sazby je významná pro 63 respondentů z 80 dotazovaných, což je v přepočtu přibližně 79 %. Je mu tedy přidělena největší váha z důvodu nejvyšší četnosti odpovědí. Celkový součet vypočtených hodnot u spořicího účtu eMax je 4,220 bodu, u spořicího účtu eMax+ je 4,655 bodu (viz tabulka 6). Výhodnějším účtem se tedy na základě analýzy pomocí metody bodování stal spořicí účet eMax+ se značným náskokem 0,435 bodu. Tento spořicí účet bude tedy použit v dalším porovnání spořicíh účtů.

4.1.5 Srovnání vybraných bank z hlediska jejich internetových stránek

Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že 37 respondentů upřednostňuje image a celkovou reklamu banky před věcnými kritérii, kterým dává přednost pouze 16 dotázaných. Zbývajících 27 respondentů toto kritérium neřeší. Následující srovnání je tedy zaměřeno na webové stránky jednotlivých bank, protože do reklamy obchodních bank již dnes patří, mimo jiné, i jejich internetové stránky.

Pro srovnání obchodních bank v rámci jejich internetových stránek (viz tabulka 7) je opět použita metoda bodování s bodovým rozmezím 1-5 bodů přičemž:

- 5 bodů znamená *Výborný*,
- 4 body znamená *Velmi dobrý*,
- 3 body znamená *Dobrý*,
- 2 body znamená *Dostačující*,
- 1 bod znamená *Nedostačující*.

Následující tabulka (viz tabulka 7) obsahuje bodové hodnocení jednotlivých spořicíh účtů v rámci hodnocení jejich internetových stránek. Toto hodnocení je především subjektivního rázu, neboť záleží na tom, jak jsou webové stránky strukturované, jaké členění nebo barvy autor upřednostňuje, nebo i co považuje za dostatečné množství informací. Česká spořitelna získala 4 body za celkový vzhled webových stránek především z důvodu využití modré barvy. Naopak mBank využila barev červené a šedé, čímž stránky působí poněkud ponuře, za což jí byly uděleny pouze 2 body. Naopak pouze 1 bod získala

Česká spořitelna za snadnost nalezení obchodních podmínek, neboť zde bylo jejich nalezení velmi obtížné. V podstatě lze říci, že obchodní podmínky byly nalezeny až po zadání hesel do vyhledávače. Naopak u ING Bank tyto podmínky vyskočí po otevření produktu spořicí účet. Z tohoto důvodu byly ING Bank v tomto kritériu uděleny 4 body. Tímto způsobem je vždy ohodnoceno každé kritérium u všech spořicíh účtů.

Tabulka 7 – Srovnání internetových stránek vybraných bank

Kritéria	Česká spořitelna	ING Bank	mBank
Přehlednost webových stránek	3	4	2
Snadnost nalezení informací:			
> o daném produktu (spořicí účet)	3	5	3
> obchodní/smluvní podmínky	1	4	2
Dostatek informací o produktech	3	3	3
Celkový vzhled webových stránek	4	4	2

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Pro aplikaci metody bodování s váhami je nutné stanovit váhy jednotlivých kritérií. Ty lze stanovit více způsoby, nejpřesnější je však tzv. Saatyho metoda. Tato metoda spočívá v upřednostňování preferencí jednoho kritéria před druhým. Jednotlivá kritéria jsou zapsána do tzv. Saatyho matice s řádky (i) a sloupci (j) a jsou jim postupně přidělovány hodnoty podle preferencí. Do políčka i_{mj} je vždy zapsána hodnota v závislosti na preferenci daného kritéria a do políčka i_{jm} je zapsána hodnota k němu převrácená. Protože jsou stejná kritéria v řádcích i sloupcích, bude na diagonále Saatyho matice všude hodnota 1 z důvodu jejich rovnocennosti. (ŠUBRT, 2011)

U Saatyho metody se používá stupnice 1-9. Aby byl rozdíl mezi jednotlivými kritérii znatelný, je zde použita tato bodová škála:

- 1 bod = *rovnocenné* kritérium i před j,
- 3 body = *slabě preferované* kritérium i před j,
- 5 bodů = *silně preferované* kritérium i před j,
- 7 bodů = *velmi silně preferované* i před j,
- 9 bodů = *absolutně preferované* i před j.

Tabulka 8 – Saatyho metoda – Saatyho matice

		j				
Kritéria		Přehlednost	Nalezení produktu	Smluvní podmínky	Dostatek informací	Vzhled
i	Přehlednost	1	3	5	7	9
	Nalezení produktu	0,3333333	1	3	5	7
	Smluvní podmínky	0,2	0,333333333	1	3	5
	Dostatek informací	0,1428571	0,2	0,33333333	1	3
	Vzhled	0,1111111	0,142857143	0,2	0,333333	1

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014; Pramen: ŠUBRT, 2011

Ve výše uvedené tabulce (viz tabulka 8) jsou uvedené hodnoty preferencí jednotlivých kritérií. Preference vyjadřuje, jak moc je jedno kritérium upřednostněno před druhým, neboli o kolik je jedno kritérium významnější než druhé. Na diagonále Saatyho matice by měly být vždy hodnoty 1.

Přehlednost internetových stránek je absolutně preferovaná před vzhledem webových stránek, proto je v políčku i_{1j5} hodnota 9 a v políčku i_{5j1} hodnota k ní převrácená, tedy $1/9 = 0,1111111$ (viz tabulka 8). Dále je například snadnost nalezení smluvních podmínek pouze slabě preferované kritérium před kritériem dostatek informací o daných produktech, v políčku i_{3j4} bude tedy hodnota 3, v políčku i_{4j3} bude hodnota vůči ní převrácená, tedy $1/3 = 0,333333333$. Kritérium snadnost nalezení informací o daném produktu je silně preferované před kritériem vzhled, tudíž je v políčku i_{2j5} hodnota 7 a v políčku i_{5j2} hodnota k ní převrácená, tedy $1/7 = 0,142857143$. Takto jsou mezi sebou porovnávána všechna kritéria v závislosti na preferencích.

Ověření konzistence matice

Saatyho matici je nutno ověřit, zda je konzistentní. V případě, že je konzistentní, je správně i po formální stránce. Aby byla matice konzistentní, její index konzistence musí být maximálně 0,1. (ŠUBRT, 2014)

Pokud je hodnota indexu vyšší, je nutno přepočítat hodnoty v matici a přepočítat znovu její index. Matice (viz tabulka 8) má hodnotu indexu konzistence, 0,059369 (viz příloha 4), což znamená, že je konzistentní a tedy i formálně správně.

Dalším krokem Saatyho metody je potřeba z těchto hodnot vyjádřit geometrický průměr k jednotlivým kritériím (viz tabulka 9). Geometrický průměr se vypočte jako n-tá odmocnina součinu všech hodnot v řádku. V tomto případě je to tedy vždy 5 odmocnina daného součinu.

Tabulka 9 – Saatyho metoda – Geometrický průměr

Kritéria	Geometrický průměr	Váhy kritérií
Přehlednost	3,93628	0,510
Snadnost nalezení	2,03617	0,264
Smluvní podmínky	1,00000	0,130
Dostatek informací	0,49112	0,064
Vzhled	0,25405	0,033
Celkem	7,71762	1,000

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Geometrický průměr u kritéria přehlednost internetových stránek je tedy spočten jako 5 odmocnina ze součinu hodnot 1; 3; 5; 7 a 9, což se rovná hodnotě 3,93628 (viz tabulka 9). Stejným způsobem jsou propočtena i zbývající 4 kritéria. Nedílnou součástí pro stanovení vah kritérií je celkový součet geometrických průměrů, v tomto případě 7,71762. Nyní je možné stanovit jednotlivé váhy kritérií, a to poměrem geometrického průměru daného kritéria ku celkovému součtu geometrických průměrů. Například u kritéria dostatek informací o produktech bude váha kritéria spočtena jako poměr hodnoty 0,49112 ku 7,71762. Váha tohoto kritéria je tedy 0,064. Takto jsou propočteny jednotlivé váhy a zapsány do tabulky 9. Součet vah kritérií musí být roven 1.

V následující tabulce (viz tabulka 10) jsou zapsány a sjednoceny všechny potřebné údaje k aplikaci metody bodování s váhami, tedy bodové hodnoty spořicích účtů u jednotlivých kritérií a váhy těchto kritérií.

Tabulka 10 – Srovnání internetových stránek vybraných bank – Metoda bodování

Kritéria	Česká spořitelna	ING Bank	mBank	Váhy kritérií
Přehlednost webových stránek	3	4	2	0,510
Snadnost nalezení informací:				
> o daném produktu (spořicí účet)	3	5	3	0,264
> obchodní/smluvní podmínky	1	4	2	0,130
Dostatek informací o produktech	3	3	3	0,064
Celkový vzhled webových stránek	4	4	2	0,033

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Tyto hodnoty (viz tabulka 10) jsou mezi sebou vždy vynásobeny a výsledky zapsány do tabulky 11. Například tedy celkový vzhled webových stránek České spořitelny je ohodnocen čtyřmi body, váha kritéria je stanovena na 0,033, součin těchto čísel je tedy 0,132 (viz tabulka 11). Dostatek informací o produktech je u všech tří spořicích účtů ohodnocen stejným počtem bodů, tedy třemi, váha daného kritéria je 0,064, hodnota součinu je tedy v celém řádku shodná a činí 0,192. Tímto způsobem je propočtena celá tabulka 11.

Tabulka 11 – Vyhodnocení internetových stránek – Metoda bodování s váhami

Kritéria	Česká spořitelna	ING Bank	mBank
Přehlednost webových stránek	1,530	2,040	1,020
Snadnost nalezení informací:			
> o daném produktu (spořicí účet)	0,792	1,320	0,792
> obchodní/smluvní podmínky	0,130	0,520	0,260
Dostatek informací o produktech	0,192	0,192	0,192
Celkový vzhled webových stránek	0,132	0,132	0,066
Celkový součet bodů	2,776	4,204	2,330

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Ačkoliv Česká spořitelna získala v kritériu smluvních podmínek pouze 1 bod, v dalším kritériu, jako je například celkový vzhled webových, naopak dosáhla 4 bodů. Avšak i přes vysoké bodové ohodnocení u těchto kritérií získala pouze 2,776 bodu, díky čemuž se umístila na druhém místě.

Obchodní banka mBank neexcelovala ani v jednom kritériu, naopak v žádném nezískala méně než dva body. Ovšem ani to nestačilo, a s celkovým počtem 2,330 bodu se řadí až na poslední místo.

Velmi dobře si však vedla ING Bank, které se podařilo v kritériu snadnost nalezení informací o daném (spořicí) produktu utržit nejvyšší možný počet, tedy 5 bodů. Dále ani v jednom z kritérií nezískala méně než 3 body, čímž si zajistila celkový součet 4,204 bodu (viz tabulka 11) a stala se tak nejlepší bankou v rámci porovnání internetových stránek pomocí metody bodování s váhami.

Přestože internetové bankovníctví je dnes již nedílnou součástí všech těchto bank, stále zůstává spousta klientů, kteří nemají přístup k internetu vůbec, nebo internetovému bankovníctví příliš nedůvěřují. Je tedy nutné zhodnotit vybrané banky i z dalších možných hledisek.

4.1.6 Četnost určených kritérií pro srovnání bank podle respondentů

Pro každého klienta mají daná kritéria různý význam. V dotazníkovém šetření byly zjištěny četnosti určených kritérií podle respondentů. Otázka v dotazníkovém šetření zněla: „Jaká kritéria jsou pro Vás při výběru banky důležitá? (Možnost zaškrtnout i více možností)“ (viz příloha 1). Tyto odpovědi jsou zaznamenány v následující tabulce 12.

Tabulka 12 – Četnost kritérií výběru banky podle respondentů

Kritéria	Počet odpovědí	Váha kritérií
Výše úrokové sazby	63	0,166
Poplatky za založení účtu	33	0,087
Poplatky za vedení účtu	44	0,116
Poplatky za příchozí platby	36	0,095
Poplatky za odchozí platby	37	0,098
Pojištění vkladů na účtu	41	0,108
Internetové bankovníctví	39	0,103
Mobilní bankovníctví	30	0,079
Možnost výběru peněžních prostředků	21	0,055
Pobočka banky v místě bydliště	35	0,092
Jiné	9	-
Celkem	379	1,000

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Jak již bylo zmíněno, každé kritérium má pro běžného dotazovaného respondenta jinou váhu. Kritéria byla tedy oceněna různými hodnotami v závislosti na počtech respondentů, kteří danou možnost nebo možnosti zvolili jako pro ně významnou nebo významné. Celkový počet všech odpovědí je 379 (viz tabulka 12), což je pro výpočet vah kritérií 100 %. Jednotlivé váhy jsou tedy vypočteny procentuelně vždy jako poměr počtu odpovědí respondentů ku celkovému počtu odpovědí, vyjma počtu odpovědí u kritéria „jiné“ a zaokrouhleny vždy na tři desetinná místa.

Možnost „jiné“ bývá v odpovědích uvedena z důvodu možné nerozhodnosti respondenta. Pokud by se klient nemohl rozhodnout, které možnosti označit, má možnost této volby a je tak schopen zdárně dokončit vyplňování dotazníku. Vzhledem k i tak dostatečnému množství dalších kritérií nebude možnost „jiné“ k dalšímu porovnání použita.

Například kritérium výše úrokové sazby zaškrtno, a tedy označilo za významné, 63 respondentů, což je nejvíce ze všech, a proto je oceněno hodnotou 0,166, tedy nejvyšší možnou hodnotou v tomto sloupci (viz tabulka 12). Veškerým poplatkům za různé transakce nedávají respondenti tak značný význam jako výši úrokové sazby, jsou jim tedy přiděleny hodnoty v rozmezí od 0,087 do 0,116. Neméně významným kritériem je pro dotazované respondenty, přesněji pro 41 dotázaných, také možnost pojištění vkladů na účtu. Toto kritérium má tedy hodnotu 0,108. Pobočka banky v místě bydliště je důležitá pro 35 respondentů z 80 dotazovaných, toto kritérium je tedy označeno hodnotou 0,092. Neméně důležitým kritériem je také možnost mobilního bankovníctví, které je významné pro 30 dotazovaných. Z tohoto důvodu je možnost mobilního bankovníctví oceněna hodnotou 0,079. Nejméně významným kritériem je pro respondenty možnost výběru peněžních prostředků, tuto možnost zaškrtno pouze 21 z nich. Je mu tedy přidělena hodnota pouze 0,055. Hodnoty, kterými jsou daná kritéria oceněna, se nazývají váhy kritérií a jejich celkový součet musí být vždy roven jedné. Těmito hodnotami jsou kritéria rozdělena podle důležitosti.

4.1.7 Závěrečné srovnání vybraných spořicíh účtů

Aby bylo možné provést celkové srovnání spořicíh účtů bank Česká spořitelna, ING Bank a mBank, je nutné nejprve vypsát porovnávaná kritéria k sobě (viz tabulka 13).

Tabulka 13 – Srovnání spořicíh účtů vybraných bank na základě určených kritérií

Kritéria	Spořicí účet ČS	ING Konto	eMax+
Výše úrokové sazby (v %)	1	0,80	1,2
Poplatky za založení účtu	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Poplatky za vedení účtu	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Poplatky za došlé platby	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Poplatky za odchozí platby	Zdarma	Zdarma	1 platba zdarma
Pojištění vkladů na účtu	Ze zákona	Ze zákona	Ze zákona
Internetové bankovníctví	Ano	Ano	Ano
Mobilní bankovníctví	Ano	Ano	Ano
Možnost výběru peněžních prostředků	Kdykoliv	Kdykoliv	Kdykoliv
Pobočka banky v místě bydliště	Ano	Ne	Ne

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014; Pramen: Obchodní podmínky zvolených bank (2014)

Pro srovnání vybraných spořicíh účtů bude použita metoda pořadí s váhami, tedy s váhami kritérií, které jsou uvedené výše (viz tabulka 12). Dále je pro tuto metodu potřeba převést tabulku uvedených kritérií (viz tabulka 13) na hodnoty, aby bylo možné propočtení daných kritérií s váhami a určení tak nejvýhodnějšího spořicího účtu. Vzhledem k tomu, že spořicí účty jsou pouze tři, jsou pro metodu pořadí s váhami použity hodnoty 1, 2 a 3.

Níže uvedená tabulka (viz tabulka 14) obsahuje hodnoty určující pořadí spořicíh účtů v rámci jednotlivých kritérií. V případě, že všechny spořicí účty se v daném kritériu shodují, je jim udělena hodnota 2. Pokud jsou dvě kritéria shodná a výhodnější než třetí, získají ohodnocení 1,5 a třetí kritérium hodnocení 3. Naopak v případě, že jsou dvě kritéria shodná a obě horší než třetí kritérium, je jim udělena hodnota 2,5 a lepšímu kritériu hodnota 1. V podstatě lze říci, že pokud jsou dva spořicí účty na shodném místě, tedy zároveň na prvním i druhém, je jim udělen vždy průměr těchto dvou hodnot, v tomto případě tedy 1,5. Pokud jsou dva spořicí účty vyhodnoceny na shodném druhém a třetím místě, je jim opět udělen průměr daných hodnot, tedy 2,5. Součet hodnot v daném řádku,

tedy kritériu, by měl být v tomto případě vždy roven šesti a to z toho důvodu, aby celkové vyhodnocení bylo spravedlivé.

Tabulka 14 – Srovnání spořicíh účtů u vybraných bank – Metoda pořadí s váhami

Kritéria	Spořicí účet ČS	ING Konto	eMax+	Váha kritérií
Výše úrokové sazby (v %)	2,0	3,0	1,0	0,166
Poplatky za založení účtu	2,0	2,0	2,0	0,087
Poplatky za vedení účtu	2,0	2,0	2,0	0,116
Poplatky za došlé platby	2,0	2,0	2,0	0,095
Poplatky za odchozí platby	1,5	1,5	3,0	0,098
Pojištění vkladů na účtu	2,0	2,0	2,0	0,108
Internetové bankovníctví	2,0	2,0	2,0	0,103
Mobilní bankovníctví	2,0	2,0	2,0	0,079
Možnost výběru peněžních prostředků	2,0	2,0	2,0	0,055
Pobočka banky v místě bydliště	1,0	2,5	2,5	0,092

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Výše úrokové sazby je nejvyšší u spořicího účtu eMax+, tedy 1,2 % p.a. (viz tabulka 13), je mu proto udělena hodnota 1. Spořicí účet ČS, a.s. má vyšší úrokové sazby 1 % p.a., což je druhá nejvyšší hodnota, je tedy oceněn hodnotou 2. ING Konto má pak sazbu pouze 0,8 % p.a., takže jeho pořadí bude 3.

Za zmínku však stojí i výše úrokové sazby nad určitou částku. U této sazby je nutné zohlednit částku, po které se úroková sazba mění. Nejčastější naspořená suma ročních vkladů respondentů činí 0 - 24 999 Kč (viz tabulka 15), tuto možnost zaškrtno 51 dotazovaných respondentů. Takový klient tedy naspoří maximálně 250 000 Kč za 10 let. V tomto případě je pro něho nejvýhodnější spořicí účet ING Konto, protože zde se úroková sazba mění až při 1 milionu Kč, a takovou částku dotazovaný klient naspoří až za spoustu let. Samozřejmě pokud by klient spořil kratší dobu a nedosáhl by částky ani 120 000 Kč, byl by pro něho výhodnější spořicí účet eMax+, a to z důvodu vysoké úrokové sazby 1,2 % p.a. Avšak s ohledem i na nejčastější příjmovou skupinu, která je podle dotazníkového šetření v Kralupech nad Vltavou 10 000 - 19 999 Kč (viz tabulka 16), by u výše úrokové sazby nad určitou částku zvítězil spořicí účet ING konto.

Poplatky za veškeré transakce vyjma poplatku za odchozí platby jsou u všech spořicíh účtů nulové, tudíž zaujímají hodnotu 2. Pojištění vkladů je ze zákona též u všech spořicíh účtů stejné, mají tedy hodnotu opět 2. Stejně tak je tomu i u možnosti internetového

a mobilního bankovníctví, kdy všechny tři spořicí účty tuto možnost mají, nebo možnosti výběru peněžních prostředků, kdy si klient peníze může vybrat kdykoliv. Náleží jim tedy také hodnota 2.

Pobočka v místě bydliště je v tomto případě pouze u České spořitelny, a.s., protože se dotazníkové šetření zaměřilo na Kralupy nad Vltavou. Má tedy hodnotu 1, ostatní 2 obchodní banky jsou oceněny hodnotou 2,5. Tímto způsobem je vždy vyhodnocena a oceněna každá položka v tabulce 13 a jejich hodnoty jsou zapsány v tabulce 14.

Tabulka 15 – Průměrná roční suma naspořených vkladů

Roční suma naspořených vkladů	Počet respondentů
0 - 24 999 Kč	51
25 000 - 49 999 Kč	12
50 000 - 74 999 Kč	7
75 000 - 99 999 Kč	6
100 000 Kč a více	4

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Tabulka 16 – Příjmová skupina respondentů

Příjmová skupina	Počet respondentů
0 - 9 999 Kč	23
10 000 - 19 999 Kč	34
20 000 - 29 999 Kč	17
30 000 Kč a více	6

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Na takto upravenou tabulku (viz tabulka 14) je nyní možné aplikovat metodu pořadí s váhami, protože obsahuje všechny potřebné hodnoty k jejímu provedení, tedy hodnoty pořadí jednotlivých spořicíh účtů v daných kritériích, a váhy jednotlivých kritérií. Nyní je nutné propočíst jednotlivé hodnoty s danými váhami. Tedy například pořadí výše úrokové sazby u spořicího účtu České spořitelny je 2 (viz tabulka 13), váha tohoto kritéria je 0,166 (viz tabulka 12), po vynásobení těchto dvou čísel vyjde hodnota 0,332 (viz tabulka 17). Takto je vždy propočtena každá hodnota s příslušnou váhou daného kritéria a zapsána do následující tabulky (viz tabulka 17).

4.1.8 Vyhodnocení jednotlivých spořicíh účtů

Tabulka 17 – Vyhodnocení spořicíh účtů pomocí Metody pořadí s váhami

Kritéria	Spořicí účet ČS	ING Konto	eMax+
Výše úrokové sazby (v %)	0,332	0,498	0,166
Poplatky za založení účtu	0,174	0,174	0,174
Poplatky za vedení účtu	0,232	0,232	0,232
Poplatky za došlé platby	0,190	0,190	0,190
Poplatky za odchozí platby	0,147	0,147	0,294
Pojištění vkladů na účtu	0,216	0,216	0,216
Internetové bankovníctví	0,206	0,206	0,206
Mobilní bankovníctví	0,158	0,158	0,158
Možnost výběru peněžních prostředků	0,110	0,110	0,110
Pobočka banky v místě bydliště	0,092	0,230	0,230
Celkový součet	1,857	2,161	1,976

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Jednotlivé hodnoty daných kritérií u všech třech spořicíh účtů je nyní možno sečíst. Celkový součet u spořicího účtu České spořitelny je 1,857, u ING Konta je 2,161 a u mBank 1,976. Protože byla použita metoda pořadí s váhami, nejvýhodnější je vždy účet, který měl nejnižší možnou vypočtenou hodnotu, musí se podle této metody rozhodnout i zde.

Česká spořitelna má jako jediná pobočku v místě bydliště, v tomto případě tedy v Kralupech nad Vltavou. Toto kritérium pokládá za významné 35 z 80 dotazovaných respondentů (viz tabulka 12), čímž byla váha toho kritéria vypočtena na 0,092. Po propočtení této hodnoty s hodnotou pořadí, tedy 1, získala hodnotu 0,092, čímž si zajistila značný náskok, neboť ING Konto i mBank pobočku v místě bydliště postrádají, a proto jim oběma byla udělena hodnota 0,230.

ING Konto má nejméně výhodnou výši úrokové sazby, tedy 0,8 % p.a. Tomuto kritériu je přidělena nejvyšší hodnota váhy, tedy 0,166, z důvodu největší významnosti pro dotazované respondenty. Protože za nejméně výhodnou výši úrokové sazby získal účet ING Bank hodnotu 3, výsledek tohoto součinu je 0,498, čímž získal tento spořicí účet značnou ztrátu.

Kritéria jako jsou poplatky, možnosti mobilního a internetového bankovníctví nebo možnost pojištění vkladů, jsou u všech spořicíh účtů shodné, propočtené hodnoty tedy

u těchto kritérií vycházejí stejně, tudíž neovlivňují celkový výsledek. Pouze poplatky za odchozí platby jsou rozdílné, a to u spořicího účtu eMax+, kdy je zdarma jen jedna odchozí platba v měsíci, tomuto účtu je tedy přiděleno pořadí 3, které je dále propočteno s váhou kritéria 0,098, čímž získal značnou ztrátu oproti spořicímu účtu České spořitelny a ING Konta.

Na základě tohoto šetření se tak spořicí účet ING Bank zařadil až na poslední místo s celkovým součtem 2,161. Spořicí účet eMax+ se sice dostal pod celkovou hodnotu 2, avšak z důvodu nejen nedostatku pobočky mBank v místě bydliště se tak zařadil na druhou pozici. Jeho celkový součet je 1,976, což je o 0,119 více než získal spořicí účet České spořitelny.

Nejvýhodnějším spořicí účet se tak ze tří výše uvedených (viz tabulka 17) stává, na základě metody pořadí s váhami, spořicí účet České spořitelny, jehož hodnota je nejnižší, tedy 1,857.

4.2 Případová studie – Úročení spořicíh účtů u vybraných bank

Každá banka může mít jinak stanovené úročení u svých bankovních produktů. Nejinak je tomu i u vybraných bank, kterými se tato práce zabývá. Následující případová studie tedy poukazuje na to, jak různorodé výsledky mohou být při rozdílném úročení jednotlivých spořicíh účtů. Pro jednodušší rozpoznání rozdílů v naspořených částkách byl stanoven počáteční vklad na 100 000 Kč, který je dále úročen v jednotlivých časových obdobích, jako je 1 den, 15 dní, 1 měsíc, 6 měsíců, 1 rok, 2 roky, 5 let a 10 let.

4.2.1 mBank

mBank jako jediná z vybraných bank úročí svůj produkt spořicí účet eMax+ denně, jednotlivé částky zapisuje do systému, a úroky jsou poté připisovány k poslednímu dni v měsíci. Úroková sazba činí 1,2 % p.a., tedy ročně. Pro následující výpočty (viz tabulka 18) musí být tato sazba vydělena příslušným počtem dnů spadajících do jednoho roku, u mBank uvažováno 365 dní, pro 1 měsíc se počítá celkem 30 dní.

Tabulka 18 – Úročení u mBank

Vklad (v Kč)	100 000,0000
Úroková sazba, p.a. (v %)	1,2000
	(Kč)
1. den	100 003,2877
15. den	100 049,3264
30. den (1. měsíc)	100 098,6772
6. měsíc	100 593,5255
1. rok	101 207,2089
2. rok	102 428,9914
5. rok	106 183,5499
10. rok	112 749,4628

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Počáteční vklad 100 000 Kč byl u mBank úročen sazbou 1,2 % p.a. Protože tato banka úročí vklady denně, připisováno měsíčně, musí být úroková sazba vydělena 365. Dále jsou jednotlivé hodnoty zadány do vzorce na složené úročení, a vypočteny částky pro jednotlivá časová období. Například tedy 6. měsíc je spočten tak, že částka 100 000 je vynásobena složeným úročitelem, který má tvar $[1+(^{0,012}/_{365})]^{(30*6)}$, neboť mBank má stanovený měsíc jako 30 dní, tudíž 6 měsíců * 30 dní. Částka naspořená v 6. měsíci je tedy v tomto případě

100 593,5255 Kč. Tímto způsobem jsou vypočteny všechny potřebné částky pro daná časová období.

4.2.2 ING Bank

Spořicí účet ING Konto je úročen sazbou 0,8 % p.a. Výpočet úroků u daného účtu je měsíční, připisování úroků též k poslednímu dni v měsíci. Úroková sazba je tedy dělena počtem měsíců v kalendářním roce, což je 12.

Tabulka 19 – Úročení u ING Bank

Vklad (v Kč)	100 000,0000
Úroková sazba, p.a. (v %)	0,8000
	(Kč)
1. den	-
15. den	-
30. den (1. měsíc)	100 066,6667
6. měsíc	100 400,6673
1. rok	100 802,9399
2. rok	101 612,3268
5. rok	104 079,6903
10. rok	108 325,8193

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Ve výše uvedené tabulce (viz tabulka 19) je opět stanoven počáteční vklad ve výši 100 000 Kč, který je dále úročen sazbou 0,8 p.a. ING Bank má stanoveno úročení spořicího účtu ING Konto měsíčně, tudíž je tato úroková sazba pro další výpočty vydělena 12. Dále jsou jednotlivé hodnoty vypočteny následovně. První rok se vypočte jako počáteční vklad 100 000 Kč vynásoben opět složeným úročitelem, který je v tomto případě $[1 + (0,008/12)]^{(12*1)}$, 1 rok má 12 měsíců, tudíž děleno 12 a protože se zároveň jedná o výpočet částky za 1 rok, tak zároveň v exponentu bude 12. Takto jsou vypočteny i ostatní částky, vždy v závislosti na délce časového období.

4.2.3 Česká spořitelna, a.s.

Česká spořitelna, stejně tak jako ING Bank, úročí produkt spořicí účet měsíčně, připisování úroků je měsíční. Úroková sazba daného spořicího účtu činí 1 % p.a. Tato sazba je dále vydělena příslušným počtem měsíců v daném roce, tedy 12.

Tabulka 20 – Úročení u České spořitelny

Vklad (v Kč)	100 000,0000
Úroková sazba, p.a. (v %)	1,0000
	(Kč)
1. den	-
15. den	-
30. den (1. měsíc)	100 083,3333
6. měsíc	100 501,0428
1. rok	101 004,5961
2. rok	102 019,2843
5. rok	105 124,9207
10. rok	110 512,4896

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Výše uvedená tabulka (viz tabulka 20) zahrnuje výpočty jednotlivých částek za daná časová období, při roční úrokové sazbě 1 % a počátečním vkladu 100 000 Kč. Česká Spořitelna má stanoveno, stejně jako ING Bank, měsíční úročení spořicího účtu, proto musí být i zde roční úroková sazba vydělena 12. Výpočty jsou poté obdobné jako u ING Bank (viz tabulka 19), pouze s rozdílem poměrné výše úrokové sazby. Například pro zjištění konečné částky v 10. roce je použit výpočet: $100\,000 * [1 + (0,01/12)]^{(10*12)}$. Exponent $10 * 12$ je součinem počtu měsíců v jednom roce a počtem let úročení. Stejným způsobem jsou vypočteny i ostatní částky za jednotlivá období.

Porovnání vybraných bank z hlediska úročení vkladů

Následující tabulka 21 zahrnuje celkové srovnání spořicíh účtů z hlediska jejich způsobu úročení.

Tabulka 21 – Srovnání úročení u jednotlivých bank

Banka	<i>mBank</i>	<i>ING Bank</i>	<i>Česká spořitelna</i>
Vklad (v Kč)	100 000,0000	100 000,0000	100 000,0000
Úroková sazba, p.a. (v %)	1,2000	0,8000	1,0000
	(Kč)		
1. den	100 003,2877	-	-
15. den	100 049,3264	-	-
30. den (1. měsíc)	100 098,6772	100 066,6667	100 083,3333
6. měsíc	100 593,5255	100 400,6673	100 501,0428
1. rok	101 207,2089	100 802,9399	101 004,5961
2. rok	102 428,9914	101 612,3268	102 019,2843
5. rok	106 183,5499	104 079,6903	105 124,9207
10. rok	112 749,4628	108 325,8193	110 512,4896

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Z výše uvedené tabulky (viz tabulka 21) je vidět, že nejlépe úročeným spořicíh účtem je účet banky mBank. Konečná částka po 10 letech spoření činí u tohoto účtu 112 749,4628 Kč při roční úrokové sazbě 1,2 %. U České spořitelny je konečná částka v 10. roce přibližně o 2 tisíce nižší, tedy 110 512,4896 Kč, a to především z důvodu nižší roční úrokové sazby a rozdílného úročení. Nejhůře hodnocený vklad je na spořicíh účtu ING Bank, kdy při roční úrokové sazbě pouhých 0,8 % a měsíčním úročení, činí naspořená částka 108 325,8193 Kč, což je nejméně ze všech.

Při porovnání jednotlivých bank z hlediska způsobu úročení vychází nejlépe spořicí účet eMax+ od mBank, avšak vzhledem k tomu, že po 10 letech spoření je rozdíl mezi jednotlivými částkami pouze 4 000 Kč, je nutné zohlednit i další možná kritéria při výběru spořicího účtu, neboť tato částka nemusí být pro každého klienta rozhodující.

5 Závěr

V závislosti na výsledcích plynoucích z dotazníkového šetření, které probíhalo v Kralupech nad Vltavou, byl sestrojen graf vyjadřující četnost využití bank dotazovanými respondenty. Na základě sestrojeného grafu (viz graf 1) byly pro celkovou analýzu vybrány 3 banky, a to Česká spořitelna, a.s., ING Bank a mBank. U těchto obchodních bank byly dále hodnoceny jejich spořicí produkty. U České spořitelny a ING Bank byl nalezen v nabídce spoření vždy pouze jeden produkt. mBank nabízí v oblasti spoření několik druhů spořicích účtů, konkrétně spořicí účet eMax a eMax+. Tyto dva účty byly mezi sebou porovnány pomocí bodovací metody s váhami, aby byl zjištěn výhodnější účet a mohl být použit k dalšímu porovnání. Výhodnějším spořicím účtem u mBank se stal eMax+, a to nejen díky své výhodnější úrokové sazbě.

Z 80 dotazovaných respondentů jich 37, což je v přepočtu 46,25 %, upřednostňuje image a celkovou reklamu před věcnými kritérii. Z toho důvodu je jednou z analýz také porovnání spořicích účtů z hlediska internetových stránek obchodních bank. Tato analýza byla provedena pomocí bodovací metody s váhami, na základě níž se nejlepšími webovými stránkami může pochlubit ING Bank, která má nejlépe přehledné webové stránky, v tomto bodování získala nejvyšší hodnocení, tedy celkem 4,204 bodu. Na druhém místě skončila Česká spořitelna s 2,776 body, která vynikla především v celkovém vzhledu webových stránek. V těsném závěsu za ní i mBank s 2,330 body, která nabízí dostatečné množství informací o jednotlivých produktech. Toto hodnocení je však zcela subjektivní v závislosti například na oblíbených barvách nebo hodnocení celkového uspořádání jejich webových stránek.

Hlavní analýza o porovnání spořicích účtů byla provedena pomocí metody pořadí s váhami. Váhy k jednotlivým kritériím byly vypočteny procentuelně a přiděleny v závislosti na počtu odpovědí respondentů. Vyšší počet odpovědí u daného kritéria tak značí vyšší váhovou hodnotu, například výši úrokové sazby zaškrtno 63 respondentů z 80, tudíž hodnota váhy zde je nejvyšší, tedy 0,166 (viz tabulka 12). Následujícím postupem byla jednotlivá kritéria u daných spořicích účtů převedena na hodnoty pořadí dle toho, jak je dané kritérium výhodné či nevýhodné. Postupným propočtením veškerých hodnot pořadí s váhami kritérií a následujícím sečtením všech hodnot u jednotlivých spořicích účtů vyšly hodnoty: Česká spořitelna 1,857, mBank 1,976 a ING Bank 2,161. Vzhledem k prováděné

metodě pořadí je nejvýhodnějším produktem ten spořicí účet, který má v celkovém součtu nejnižší hodnotu. V tomto případě se tedy jedná o Českou spořitelnu se součtem 1,857 bodu, které k prvenství dopomohla především pobočka banky v místě bydliště.

Za zmínku stojí nejčastější příjmová skupina dotazovaných respondentů. Celkem 42,5 % z nich totiž dosahuje měsíčního příjmů v rozmezí 10 000 – 19 999 Kč, což je poměrně vysoká částka s přihlédnutím k tomu, jak malé město Kralupy nad Vltavou jsou. Naopak je zajímavé, že pobočku vybrané banky v místě bydliště upřednostňuje pouze 35 respondentů, v přepočtu necelých 44 %, což není příliš mnoho vzhledem k tomu, že řešení problémů a veškerých změn ohledně bankovních produktů je nejjednodušší konzultovat osobně. Z tohoto hlediska má Česká spořitelna patrný náskok oproti ostatním porovnávaným bankám.

V průběhu práce bylo zjištěno, že nejvýhodnější bankou je, i přesto, že nemá nejlépe zpracované internetové stránky, Česká spořitelna.

Pomocí případové studie, která se zabývá úročením jednotlivých spořicíh účtů u vybraných bank, bylo poukázáno na jejich rozdílnost z hlediska způsobu úročení. Nejlépe hodnoceným spořicíh účtem je účet eMax+ od mBank, kdy uložená částka 100 000 Kč po 10 letech, při denním úročení, činí 112 749,4628 Kč. Na spořicíh účtu České spořitelny je po 10 letech, při měsíčním úročení, naspořeno přibližně o 2 000 Kč méně, tedy 110 512,4896 Kč. Nejhůře úročeným účtem je ING Konto od ING Bank, na kterém je po 10 letech naspořeno, při měsíčních úročení, pouze 108 325,8193 Kč, což je nejméně ze všech. Toto vyhodnocení odpovídá i hodnocení předchozímu, tedy zhodnocení výše úrokové sazby (viz tabulka 14).

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že více než 50 % respondentů je nespokojeno se svým stávajícím spořicíh účtem, avšak přesto u dané obchodní banky zůstávají. Jedná se nejspíše o obecnou obavu ze změny, což drží nespokojené konzervativní klienty u stávajících finančních ústavů.

6 Seznam tabulek

Tabulka 1 – Základní struktura bilance banky.....	18
Tabulka 2 – Srovnání spořicíh účtů mBank.....	33
Tabulka 3 – Srovnání spořicíh účtů mBank – Metoda bodování.....	34
Tabulka 4 – Četnosti kritérií výběru spořicího účtu podle dotazovaných respondentů.....	34
Tabulka 5 – Aplikace metody bodování pomocí kritériálních vah.....	35
Tabulka 6 – Vyhodnocení spořicíh účtů mBank – Metoda bodování s váhami	35
Tabulka 7 – Srovnání internetových stránek vybraných bank.....	37
Tabulka 8 – Saatyho metoda – Saatyho matice	38
Tabulka 9 – Saatyho metoda – Geometrický průměr	39
Tabulka 10 – Srovnání internetových stránek vybraných bank – Metoda bodování.....	40
Tabulka 11 – Vyhodnocení internetových stránek – Metoda bodování s váhami.....	40
Tabulka 12 – Četnost kritérií výběru banky podle respondentů.....	41
Tabulka 13 – Srovnání spořicíh účtů vybraných bank na základě určených kritérií	43
Tabulka 14 – Srovnání spořicíh účtů u vybraných bank – Metoda pořadí s váhami	44
Tabulka 15 – Průměrná roční suma naspořených vkladů.....	45
Tabulka 16 – Příjmová skupina respondentů.....	45
Tabulka 17 – Vyhodnocení spořicíh účtů pomocí Metody pořadí s váhami	46
Tabulka 18 – Úročení u mBank.....	48
Tabulka 19 – Úročení u ING Bank.....	49
Tabulka 20 – Úročení u České spořitelny.....	50
Tabulka 21 – Srovnání úročení u jednotlivých bank	51

7 Seznam grafů

Graf 1 – Četnosti využití jednotlivých bank respondenty	29

8 Seznam zdrojů

Literatura:

DVOŘÁK, Petr. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vydání. Praha: Linde 2005. ISBN 80-7201-515-X.

DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a kol. *Slabikář finanční gramotnosti*. 1. vydání. Praha: COFET, a. s. 2009. ISBN 80-254-4207-4.

JABLONSKÝ, Josef. *Operační výzkum: Kvantitativní metody pro ekonomické rozhodování*. 3. vydání. Praha: Professional Publishing. 2007. ISBN 978-80-86946-44-3.

KALABIS, Zbyněk. *Základy bankovníctví: bankovní obchody, služby, operace a rizika*. 1. vydání. Brno: BizBooks 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.

PAVLÁT, Vladislav. *Centrální bankovníctví*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. 2004. ISBN 80-8675-429-4.

POLOUČEK, Stanislav a kol. *Bankovníctví*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 2013. ISBN 978-80-7400-491-9.

POLOUČEK, Stanislav a kol. *Peníze, banky, finanční trhy*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 2009. ISBN 978-80-7-400-152-9.

PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha: Oeconomica 2007. ISBN 978-80-245-1180-1.

REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press 2011. ISBN 978-80-7261-230-7.

SYNEK, Miroslav. *Manažerská ekonomika*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: 2011. ISBN 978-80-247-3494-1

ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava a kol. *Bankovníctví I*. 3. vydání. Praha: Bankovní akademie, a. s. 2002. ISBN 80-238-9271-1.

ŠUBRT, Tomáš a kol. *Ekonomicko-matematické metody*. 1. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o. 2011. ISBN 978-80-7380-345-2.

Internetové zdroje:

ČESKÁ SPOŘITELNA. *Profil České spořitelny*. [online], 2014 [cit. 2014-10-13].

Dostupné z WWW:

<<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>>

ČESKÁ SPOŘITELNA. *Spoření ČS*. [online], 2014 [cit. 2014-10-14]. Dostupné z WWW:

<<http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/sporeni-cs/o-produktu-d00023168>>

ING BANK. *O ING Bank*. [online], 2014 [cit. 2014-10-17]. Dostupné z WWW:

<<http://www.ingbank.cz/o-ing-bank/>>

ING BANK. *Spořicí účet ING konto*. [online], 2014 [cit. 2014-10-18]. Dostupné z WWW:

<<http://www.ingbank.cz/ing-konto/>>

JUNIOR ACHIEVEMENT. *Historie bankovníctví*. [online], 2014 [cit. 2014-03-23].

Dostupné z WWW:

<http://www.bankovnigramotnost.cz/gramotnost_vstup-do-banky_historie>

MBANK. *O bance*. [online], 2014 [cit. 2014-10-19]. Dostupné z WWW:

<<http://www.mbank.cz/o-nas/o-bance/>>

MBANK. *Osobní spoření*. [online], 2014 [cit. 2014-10-20]. Dostupné z WWW:

<<http://www.mbank.cz/osobni/sporeni/>>

Obchodní podmínky vybraných bank (2014):

ČESKÁ SPOŘITELNA. *Všeobecné obchodní podmínky České spořitelny, a.s.* [online], 2014 [cit. 2014-10-17]. Dostupné z WWW:

<http://www.csas.cz/static_internet/cs/Komunikace/Interni_komunikace/Informacni_kniha/Prilohy/vop_soukroma.pdf>

ING BANK. *Obchodní podmínky pro spořicí účet ING konto.* [online], 2014 [cit. 2014-10-17]. Dostupné z WWW:

<<http://www.ingbank.cz/ing-konto/dulezite-dokumenty/obchodni-podminky/>>

MBANK. *Všeobecné obchodní podmínky pro zakládání a vedení účtů fyzických osob.* [online], 2014 [cit. 2014-10-17]. Dostupné z WWW:

<<http://www.mbank.cz/informace-k-produktum/obchodni-podminky/vseobecne-podminky-fyzicke-osoby.pdf>>

9 Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník

Příloha 2: Tabulka četnosti využití jednotlivých bank respondenty

Příloha 3: Stručná charakteristika bank

Příloha 4: Saatyho metoda pro určení vah kritérií a ověření konzistence matice

Příloha 1: **Dotazník**

- 1) Využíváte produkt spořicí účet u některé z českých bank?
  - a) Ano
  - b) Ne

- 2) Pokud ano, u které české banky máte spořicí účet založený?

- 3) Upřednostňujete při výběru banky její image (pověst, logo, reklama, ...) před věcnými kritérii (produkty, poplatky, ...)?
  - a) Ano
  - b) Ne
  - c) Nevím, neřeším

- 4) Jaká kritéria jsou pro Vás při výběru banky důležitá? (Možné zaškrtnout více odpovědí)
  - a) Výše úrokové sazby
  - b) Poplatky za založení účtu
  - c) Poplatky za vedení účtu
  - d) Poplatky za došlé platby
  - e) Poplatky za odchozí platby
  - f) Pojištění vkladů na účtu
  - g) Internetové bankovníctví
  - h) Mobilní bankovníctví
  - i) Možnosti výběru peněžních prostředků
  - j) Pobočka banky v místě bydliště
  - k) Jiné

- 5) Jaká je Vaše příjmová skupina?
- a) 0 – 9 999 Kč
  - b) 10 000 – 19 999 Kč
  - c) 20 000 – 29 999 Kč
  - d) 30 000 Kč a více
- 6) Jaká je průměrná suma Vašich ročních vkladů na spořicí účet?
- a) 0 – 24 999 Kč
  - b) 25 000 – 49 999 Kč
  - c) 50 000 – 74 999 Kč
  - d) 75 000 – 99 999 Kč
  - e) 100 000 a více Kč
- 7) Jste s produktem spořicí účet u Vámi vybrané banky spokojen/a?
- a) Ano
  - b) Ne

Příloha 2: Tabulka četnosti využití jednotlivých bank respondenty

x	ČS	ING	MBANK	KB	GE MB	OSTATNÍ	CELKEM
Počet respondentů	23	17	13	9	6	12	80
Vyjádření v %	29	21	16	11	8	15	100

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Příloha 3: Stručná charakteristika bank

Česká spořitelna

Banka Česká spořitelna akciová společnost (dále jen a.s.) vstoupila na český trh roku 1825 jako první česká spořitelní instituce. Česká spořitelna, a.s. poskytuje služby občanům, malým a středním firmám, obcím i městům, ale také velkým korporacím. Od roku 2000 je členem Erste group, což je jeden z předních poskytovatelů finančních služeb v Evropě, a poskytuje tak služby více než 16 milionům klientů po celé Evropě.

Česká spořitelna, a.s. má ke dni 30. 6. 2014 přes 5 milionů klientů a řadí se tak na první místo v tabulce „Největší banka v České republice“. Tato banka se jako první pokusila o zavedení bezkontaktních karet do oběhu a vytvořila tak masivní síť pro jejich využití.

V roce 2013 získala v soutěži Fincentrum titul Banka roku, dále titul Nejdůvěryhodnější banka roku, který získala již po desáté v řadě. V témž roce získala Česká spořitelna, a.s. také ocenění Euromoney Best Bank in the Czech Republic jako Nejlepší banka roku. Kód banky pro účely platebního styku je 0800. (ČESKÁ SPOŘITELNA, a.s., [online] [cit. 2014-10-13])

ING Bank

ING Bank působí v České republice již od roku 1991. Na českém trhu si vybudovala vysoké postavení v oblasti korporátního bankovníctví. ING Bank je globální finanční instituce holandského původu. V současné době tato banka nabízí služby, jako jsou bankovníctví, pojišťovnictví, správy aktiv a důchodové zabezpečení. ING Bank je vysoce stabilní společnost a zakládá si na důvěryhodnosti a otevřenosti. Klient by měl být pro banku vždy na prvním místě, a na tom tato bankovní instituce postavila svou kariéru.

ING Bank přivedla na český trh roku 2001 svůj první produkt určený fyzickým osobám, a to spořicí účet ING Konto. Tento druh produktu byl v České republice úplně první, byla jím tedy založena kategorie spořicíh účtů na českém trhu. Kód banky pro účely platebního styku je 3500. (ING BANK, [online] [cit. 2014-10-17])

mBank

Bankovní instituce mBank vstoupila na český trh 25. listopadu roku 2007 jako retailová internetová banka. Její služby a aktivity byly natolik úspěšné, že během pár chvil měla na účtu přes 500 000 spokojených zákazníků. Jejích služeb v dnešní době využívá přes více než 3,6 milionů spokojených klientů.

mBank je internetová banka, což znamená, že je samoobslužná. Klienti mohou své účty spravovat přes internetové, telefonické nebo mobilní bankovníctví. Bankovní pobočky zde slouží především pouze jako poradenská ústředí nebo jako místa, kde si klienti mohou sjednat hypotéku.

Na území České republiky funguje mBank na základě tzv. evropského pasu pro podnikání v bankovním sektoru. Dříve však nesla zcela jiný název, a to BRE Bank SA. V roce 2013 tato bankovní instituce sloučila veškeré své činnosti a služby pod jednu střechu, a dne 1. 1. 2014 došlo k jejímu přejmenování na její nejúspěšnější název mBank s.a. mBank patří do skupiny Commerzbank, která je jednou z největších finančních skupin v Evropě.

V roce 2013 získala mBank s.a., dříve BRE Bank s.a., v soutěži Zlatý měšec 2. místo v kategorii „Banky a družstevní záložny“. Zlatou příčku poté obsadila téhož roku v soutěži Finparáda v kategorii „Hypotéka roku“. Kód banky pro účely platebního styku je 6210. (MBANK, [online] [cit. 2014-10-19])

Příloha 4: Saatyho metoda pro určení vah kritérií a ověření konzistence matice

Kritéria	j					Geometrický průměr	Váhy kritérií
	Přehlednost	Snadnost nalezení	Smluvní podmínky	Dostatek informací	Vzhled		
Přehlednost	1	3	5	7	9	3,936283427	0,510
Snadnost nalezení	0,333333333	1	3	5	7	2,036168005	0,264
Smluvní podmínky	0,2	0,333333333	1	3	5	1	0,130
Dostatek informací	0,142857143	0,2	0,333333333	1	3	0,49111861	0,064
Vzhled	0,111111111	0,142857143	0,2	0,333333333	1	0,254046747	0,033
Celkem						7,717616789	1,000

Lmax **5,237475255**

Kritéria	j				
	Přehlednost	Snadnost nalezení	Smluvní podmínky	Dostatek informací	Vzhled
Přehlednost	-4,237475255	3	5	7	9
Snadnost nalezení	0,333333333	-4,237475255	3	5	7
Smluvní podmínky	0,2	0,333333333	-4,237475255	3	5
Dostatek informací	0,142857143	0,2	0,333333333	-4,237475255	3
Vzhled	0,111111111	0,142857143	0,2	0,333333333	-4,237475255

Determinant **-2,49774E-06**

Index konzistence **0,059368814**

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014